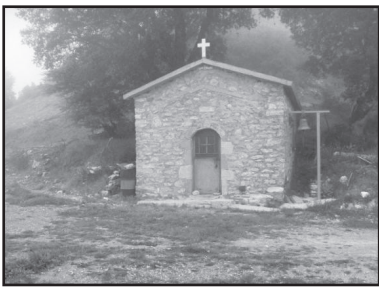

Το ξωκλήσι του Αγίου Ανδρέα

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του Συλλόγου Σερβαίων Αρκαδίας

Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, 10560 Αθήνα • syndesmosservon@yahoo.gr

Έτ. 41ο • Αρ. φ. 216 • Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2019 • ιστοσελίδα: servou.gr • email: syndesmosservon@servou.gr

Αποψη του Σέρβου

Μήνυμα του Δ.Σ. του Συνδέσμου Σερβαίων

Αγαπητοί πατριώτες Σερβαιοί,

Τον περασμένο Οκτώβριο, μετά από διαδικασία που προβλέπεται στο καταστατικό του Συλλόγου, οι συγχωριανοί μας μας τίμησαν με την ψήφο τους και μας ανέθεσαν την ευθύνη διοίκησης του Συλλόγου για 2 χρόνια.

Τα τέσσερα τελευταία χρόνια, ο Σύνδεσμός μας βρισκόταν σε μία περίοδο που δεν υπήρχαν άτομα πρόθυμα να αναλάβουν τη διοίκησή του. Με ανάθεση από τη Γενική Συνέλευση, αξιόλογοι πατριώτες που αγαπούν τον Σύλλογο, τον κράτησαν ζωντανό, και απρόσκοπτα συνεχίστηκε η έκδοση του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ, η συντήρηση της ιστοσελίδας servou.gr, και έγιναν μικρές εκδηλώσεις κοπής «πίτας» και βραβεύσεις νέων που προκόβουν στα γράμματα. Έτσι, το νέο Διοικητικό Σύμβουλο αποφασίσαμε να ασχοληθούμε και να αφιερώσουμε χρόνο και ενέργεια για να συνεχίσει τη δράση του ο σχεδόν εκατονταετής Σύνδεσμός μας. Δεν πειστήκαμε να το κάνουμε, μας άρεσε γιατί μεγαλώσαμε κοντά στον Σύλλογο, τον αγαπήσαμε και θα αποτελεί πάντα ένα μεγάλο κομμάτι στην καρδιά μας, όπως συνέβαινε και με τους πατριώτες μας που στο πρόσφατο και μακρυνότερο παρελθόν ασχολήθηκαν με τον Σύνδεσμο.

Το κυριότερο συστατικό ενός υγιούς Συλλόγου, όπως ο δικός μας, είναι το ομαδικό πνεύμα και η συλλογική δουλειά. Όλοι έχουμε στόχους και τους υπηρετούμε με πολύ μεράκι και αγάπη γι' αυτό που κάνουμε. Ποιος είναι ο στόχος του Δ.Σ. του Συνδέσμου; Να συνεχίσει να υπάρχει ο Σύνδεσμος, να είναι ενεργός μεταδίδοντας από γενιά σε γενιά τα ήθη και τα έθιμα του τόπου μας. Επίσης, επιθυμεί να φέρει τους νέους πιο κοντά στον πολιτισμό μας και να συμβάλει με τον τρόπο του στο να μην χαθούν οι αξίες που κληρονομήσαμε από τους γονείς μας και τις παπούδες μας. Επιπλέον, άλλος ένας στόχος είναι να αναδείξει το χωριό, του Σέρβου μας, καθιερώνοντας έναν ετήσιο χορό στην Αθήνα, τον χειμώνα, και μια ετήσια εκδήλωση στο Σέρβου, το Δεκαπενταύγουστο, με μουσική και χορούς στην οποία θα "ανταμώνουν" χωριανοί και μη, και θα γλεντούν κάτω από τους γλυκούς νοσταλγικούς ήχους του κλαρίνου.

Παρότι ένα διοικητικό συμβούλιο πρέπει να διαχωρίζει ρόλους, για τυπικούς λόγους, εμείς ποτέ δεν θα λειτουργήσουμε προεδροκεντρικά και ατομικά, είμαστε, λειτουργούμε και αποφασίζουμε σαν μία ομάδα, και δεν είδαμε τον Σύλλογο σαν βήμα προσωπικών μας φιλοδοξιών.

Ο ρόλος ολόκληρου του Δ.Σ. είναι δύσκολος. Πρέπει να ακούει τους πάντες, να μελετά τις προτάσεις όλων, να βρίσκει τη "χρυσή τομή" για να ικανοποιούνται οι επιθυμίες όλων, και να υπάρχει μια ισορροπία, ώστε να συνεχίσει να λειτουργεί απρόσκοπτα και να είναι υγιής. Ακούμε χωρίς να εμμένουμε στις δικές μας απόψεις, είμαστε διαλλακτικοί και πάνω από όλα αγαπάμε αυτό που κάνουμε και πονάμε τον Σύνδεσμο.

Από την πρώτη εβδομάδα ανάληψης της ευθύνης, καταρτήσαμε το πρόγραμμα δράσης για τη διετία που έχουμε να διανύσουμε, με στόχους εφικτούς και ρεαλιστικούς, την ολοκλήρωση των οποίων επιδιώκουμε.

Το Δ.Σ. εύχεται σε όλους τους Σερβαίους, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, υγεία και κάθε καλό να τους φέρει ο Νέος Χρόνος.

Για το Δ.Σ.

Η γραμματέας, Ελένη Κ. Μπόρα

Σύνδεσμος Απανταχού Σερβαίων Αρκαδίας "Η Κοίμηση της Θεοτόκου"

Π ρ ο σ κ λ η σ η στον Ετήσιο Χορό - Κοπή Πίτας - Βραβεύσεις

Αγαπητοί πατριώτες και φίλοι του Σέρβου,

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο των Απανταχού Σερβαίων Αρκαδίας έχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν στην εκδήλωση που διοργανώνει ο Σύνδεσμός μας, την **Κυριακή, 02-02-2020**, και ώρα **13.00 μμ.**, στον πολυχώρο **Άτταλος**, στο **Δημοτικό Πάρκο Ειρήνης**, στο **Καματερό**, ένα περιβάλλον με πανοραμική θέα της Αθήνας, πάρκιν και κούνιες για παιδιά. **www.attaloscave.gr**

Στην εκδήλωση περιλαμβάνονται:

Βραβεύσεις, κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας, λαχειοφόρος και δώρα. Χορός και πρόγραμμα μουσικής με παραδοσιακούς, ρεμπέτικους, λαϊκούς ρυθμούς.

Πλούσιο μενού, με απεριόριστα αναψυκτικά και καλό κρασί, και καλή διασκέδαση!

Σας ευχαριστούμε πολύ. Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα.

Για το Δ.Σ.,

Ο Πρόεδρος, Νεκτάριος Ν. Κωνσταντόπουλος
Η Γραμματέας, Ελένη Κ. Μπόρα

Δηλώσεις συμμετοχής στα μέλη του Δ.Σ.

Βραβεύσεις

Στην εκδήλωση του ετήσιου χορού του Συνδέσμου μας, θα γίνει απονομή «Βραβείων Προόδου» στους νέους και νέες με καταγωγή από το Σέρβου, σε μαθητές, νέους φοιτητές πτυχιούχους και μεταπτυχιακούς. Επίσης, θα γίνει απονομή βραβείων από τον Παύλο Ευστ. Δάρα, στους νεοεισαχθέντες φοιτητές στην Ιατρική Σχολή, ως συνέχιση του θεσμού που είχε καθιερώσει ο αείμνηστος πατέρας του, παιδίατρος, Ευστάθιος Δάρας.

Παρακαλούνται όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τις βραβεύσεις να ενημερώσουν τα μέλη του Δ.Σ.

ΡΟΔΙ Σύμβολο καλοτυχίας για τη νέα χρονιά από την **Μαίρη Χ. Μαραγκού-**

Το ΔΣ του Συνδέσμου Απανταχού Σερβαίων "Η Κοίμηση της Θεοτόκου"

εύχεται στους συμπατριώτες και φίλους

Χρόνια Πολλά

και με υγεία και ευτυχία το 2020

Πρόγραμμα δράσης του νέου ΔΣ του Συνδέσμου

*Χοροεσπερίδα - Κοπή Πίτας - Βραβεύσεις 02-02-2020

*Έκδοση Ημερολογίου με φωτογραφίες του χωριού.

*Λαχειοφόρος

*Συνέχιση της έκδοσης της Εφημερίδας **Αρτοζήνος**, **συντήρηση της ιστοσελίδας servou.gr** και διεύρυνση της επικοινωνίας μεταξύ των πατριωτών μέσω της ομάδας **facebook**, «*Σύνδεσμος Σερβαίων*».

***Κατόπι αποφάσεως της Γενικής Συνέλευσης της 16ης-8-2019** στο Σέρβου:

προώθηση της πραγματοποίησης της απόφασης της Γ.Σ., σχετικά με την αναγραφή των ονομάτων των πεσότων στο Ηρώ, στην πλατεία στη Ράχη και το **Μνημείο του Σερβαίου Μάστορα**.

***Διοργάνωση Εκδήλωσης στο Σέρβου, την Καθαρά Δευτέρα.**

***Μουσική εκδήλωση στη Ράχη, στο Σέρβου, το Δεκαπενταύγουστο 2020.**

***Αγορά τραπεζοκαθισμάτων για τις εκδηλώσεις στο Πνευματικό Κέντρο Σέρβου.** Οι λογαριασμοί του Συνδέσμου είναι ανοιχτοί για τους πατριώτες και φίλους, και κάθε προσφορά είναι καλοδεχούμενη, για τον σκοπό αυτό.

***Εκσυγχρονισμός του Π.Κ. Σέρβου.**

*Επικοινωνία του Δ.Σ. με τον Δήμαρχο Γορτυνίας, κ. Κούλη, και τον Δ.Σ. κ. Δ. Μπόρα, όσον αφορά στο θέμα της Παιδικής χαράς στο Σέρβου και τον Ηλεκτροφωτισμό στους Αράπηδες.

***Στόχος του Δ.Σ.:**

Ενόψει της συμπλήρωσης των 100 χρόνων από τη 'γέννηση' του Συνδέσμου Σερβαίων, και των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, το Δ.Σ. του Συνδέσμου φιλοδοξεί με τη συμμετοχή των πατριωτών να οργανώσει μια σειρά από εκδηλώσεις πολιτιστικού χαρακτήρα, με σκοπό να έρθουν κοντά οι πατριώτες και φίλοι του Σέρβου, άνθρωποι με κοινές ρίζες, ήθη και έθιμα, μνήμες και αγάπες, που έχουν κοινό σημείο αναφοράς, του Σέρβου.

Σε αυτή την πορεία του Δ.Σ., είναι επιθυμητή αλλά και απαραίτητη η συμμετοχή των μελών των προηγούμενου Δ.Σ., καθώς, επίσης, και η βοήθεια και συμβολή όλων των πατριωτών, για έναν Σύνδεσμο που θα χαρακτηρίζεται από ομόνοια και σύμπνοια, πάντα για το καλό του χωριού μας.

Για το Δ.Σ. του Συνδέσμου,
η γραμματέας, **Ελένη Κ. Μπόρα**

Γηρατειά

Αθανασίου Π. Στρίκου

Γερνάει ολοταχώς η κοινωνία που δεν σέβεται τους γέροντές της" (Ελένη Χατζητζάνου - Βάλτχαρντ).

Βλέποντας την τραγωδία των γηρατειών έκανα μια σκέψη. Λες, είπα, τα γηρατειά να είναι έκτιση ποιητής γι' αυτά που κάναμε νέοι; Γιατί, ως νέοι, τί δεν κάναμε; Είχαμε εγωισμούς, φιλοδοξίες, σφάλματα ηθελήμενα και αθέλητα, αλαζονείες, υπεροψίες, αυθαιρεσίες, επιθυμίες να πάρουμε βαθμούς, να πάμε ψηλά και γενικά στα νιάτα μας, στη ζωή μας, κάναμε βλακείες νομίζοντας πως θα κατακτήσουμε τον κόσμο. Και μετά έρχονται τα γηρατειά για να εκτίσουμε την ποινή μας. Είναι δηλαδή ένα είδος τιμωρίας για ό,τι κάναμε, αφού στα νιάτα δεν παλευόμαστε κι είμαστε όλοι σαν παλαβοί. Οπότε έρχεται η ζωή και τιμωρεί. Και διότι κάθε καλό έχει μέσα του και κακό. Όση χαρά τόση και λύπη.

Και λέει η ζωή:

Ό,τι βλακείες έκανες θα πληρωθούν και μετά θα φύγεις. Πρώτα θα πληρώσεις το γραμμάτιο, που εξοφλείται με τα γηρατειά.

Θα μου πείτε πως λέω βλακείες. Μπορεί. Όμως κάτι τέτοια σκέφτομαι, βρίσκω για να παρηγορηθώ. Και για να δικαιολογηθεί η κατάσταση των γηρατειών, η τραγωδία τους και να αντιμετωπιστεί πρέπει κάτι να βρισκόμαστε.

Τι λέει ο λαός;

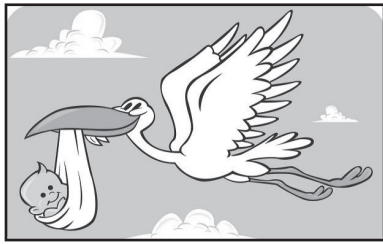
"Όποιος αγαπάει ο Θεός τους παίρνει νέους."

Να μην φθάσουν στα γηρατειά να τιμωρηθούν, να εκτίσουν ποινή. Γιατί οι άλλοι είναι καταδικασμένοι. Πώς τόλεγε και η θυμώσση γερώντισσα όταν ο παπής της είπε: "μας βλέπει ο Θεός. Θα μας δικάσει και θα μας τιμωρήσει;" "Εδικάστημεν πια παπά μου" του απάντησε. Δηλαδή δικαστήκαμε, καταδικαστήκαμε και τώρα στα γηράματα εκτίουμε την ποινή μας. Τί μου λες εσύ τώρα; Κι άλλη καταδική στην άλλη ζωή τάχα; Εδικάστημεν πια.

συνέχεια στη σελ. 5

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο **Κωνσταντίνος Αλιφέρης** και η σύζυγός του **Αθηνά Χρ. Κουτσοβασίλη**, στις **10-11-2019**, απέκτησαν το πρώτο τους παιδάκι, ένα υγιέστατο αγοράκι.

Ο Κωνσταντίνος είναι γιος της **Διαμάντως Κων. Μπόρα** και λέκτορας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η Αθηνά κατάγεται από το Γύθειο Λακωνίας. Το ζευγάρι διαμένει στο Μόντρεαλ Καναδά, όπου είναι και η μόνιμη κατοικία τους.

Ο **Σύνδεσμός μας εύχεται στους ευτυχείς γονείς, παππούδες, γιαγιάδες και λοιπούς συγγενείς να τους ζήσει το νεογέννητο, να είναι καλότυχο και ευτυχισμένο στη ζωή του.**

ΓΑΜΟΙ

Γάμος Μαρίας Γ. Βέργου

Η **Μαρία Γ. Βέργου** νυμφεύθηκε τον εκλεκτό της καρδιάς της, **Χρήστο Παπαποστόλου**. Ο γάμος τελέστηκε, το Σάββατο 26 Οκτωβρίου 2019, στον Ιερό Ναό του Αγίου Τρύφωνα, στο Καματερό.

Η Μαρία είναι κόρη του **Γεωργίου** και της **Αικατερίνης Βέργου**, και εγγονή από τη μητέρα της, **Αικατερίνη**, του **Ιωάννη Κ. Σχίζα** (Σπανόγιαννη).

Το ευτυχέστατο ζευγάρι βάφτισαν, επίσης, και το κοριτσάκι τους, και της έδωσαν το όνομα **Αικατερίνη**.

Το **Δ.Σ. του Συνδέσμου Σερβαίων εύχεται βίον ανθόσπαρτον στους νεόνυμφους και το νεοφώτιστο παιδάκι τους να τους ζήσει**

Γάμος Μάρας Β. Μπόρα

Η **Μάρα Β. Μπόρα** και ο **Δημήτρης Μόσχος** τέλεσαν το γάμο τους στις 28 Ιουλίου 2019, και βάφτισαν, επίσης, την κορούλα τους, **Βασιλεία Μόσχου-Μπόρα**.

Η **Μάρα** είναι κόρη του **Βασίλη Μπόρα**, και εγγονή του **Θάνου** και της **Γεωργίας Μπόρα**.

Μετά το μυστήριο, δόθηκε δεξίωση στον πολυχώρο Καλλιστή, όπου η ευτυχισμένη οικογένεια διασκέδασε με πολλούς συγγενείς και φίλους.

Το **Δ.Σ. του Συνδέσμου μας εύχεται κάθε χαρά και ευτυχία στους νεόνυμφους και η νεοφώτιστη κορούλα τους να τους ζήσει και να την καμαρώνουν.**

Αρτοζήνος

Ιδιοκτησία:

Σύνδεσμος Σερβαίων Αρκαδίας
«**Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**»
Αγίου Μάρκου 16, 5ος όροφος Τ.Κ. 10560,
Αθήνα

Α.Φ.Μ.: 099547610

ΔΟΥ: Ε' ΑΘΗΝΩΝ

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Νεκτάριος Ν. Κωνσταντόπουλος

(6933-329025)

Υπεύθυνος Σύνταξης - Επιμέλεια:

Ελένη Κ. Μπόρα

Συντακτική Επιτροπή:

Ελένη Κ. Μπόρα (6931-814692)

Κώστας Στ. Σχίζας (6945-990197)

Θ. Γ. Τρουπής (6977-365905)

Ι. Κ. Μπόρας (6977 631017)

Συνδρομή: 30 € Εξωτερικού:

50 \$ Αμερικής - 100 \$. Αυστρ.

Τυπογραφείο - Ηλεκτρονική

Σχεδίαση:

Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Αυτοί που έφυγαν για πάντα

15.10.2019 Απεβίωσε ο Γιώργος Παλυβός, σε ηλικία 62 ετών

Έφυγε από τη ζωή ο **Γιώργος Παλυβός** σε ηλικία 62 ετών, μετά από ανίατη αρρώστια.

Ο **Γιώργος** είχε παντρευτεί την εκ πατρός καταγόμενη από το χωριό μας **Σέρβου, Χρύσα Αναστασίου Γεωργακοπούλου** (του Σβίγκα), και απέκτησαν δύο παιδιά, την **Αμαριλίδα-Μαρία** και τη **Χριστίνα**.

Επαγγελματικά, εργάστηκε στην Εθνική Τράπεζα, όπου έχαιρε της αγάπης και σεβασμού των συναδέλφων του.

Ενάρετος, καλόκαρδος, άριστος οικογενειάρχης και πολύ αγαπητός από όσους είχαν την τιμή να τον γνωρίσουν.

18.12.2019 Απεβίωσε η Αθανασία Παν. Κωνσταντοπούλου, σε ηλικία 87 ετών.

Έφυγε από τη ζωή στις 18/12/2019, σε ηλικία 87 ετών, η συγχωριανή μας **Αθανασία Παν. Κωνσταντοπούλου**, και η εξόδιος ακολουθία έγινε στις 21.12.2019, από την εκκλησία του χωριού μας Σέρβου, «**Η Κοίμηση της Θεοτόκου**».

Η **Αθανασία** ήταν το 8ο από τα οκτώ παιδιά (**Ανδρέας, Διαμαντής, Κατερίνη, Βασίλης, Περικλής, Φώτης, Ηλίας, Αθανασία**) του **Θεοδώρου Ανδρ. Κουτσανδριά (Πρέζα)** και της **Βασιλικής Διαμ. Βέργου**. Παντρεύτηκε τον **Παναγιώτη Ι. Κωνσταντόπουλο**, και απέκτησαν δύο παιδιά, την **Ιωάννα** και τον **Κώστα**.

Επαγγελματικά, εργάστηκε στην Εμπορική Τράπεζα.

• Το 40ήμερο μνημόσυνο της **Αθανασίας Π. Κωνσταντοπούλου**, τελέστηκε στις 26-1-2020, στον **Ιερό Ναό Αγ. Ταξιάρχων**, Μπραχάμι, με τις προσευχές συγγενών και φίλων.

Το **Δ.Σ. του Συλλόγου εκφράζει τη συμπάθειά του στις οικογένειες των εκλιπόντων.**

Στη Μνήμη ...

Η πιο καλή από τις γειτόνισσές μας στη Λακαθάνιζα, συνήθιζε να λέγει η μάνα μου για τη **Θανάσω**, που τη χαρακτήριζε η ευγένεια, ο καλός ο λόγος, το χαμόγελο, και η αγάπη της για την οικογένειά της. Την **Αθανασία** την γνώρισα καλά και σαν συνάδελφό μου, στην Τράπεζα όπου εργαζόταν, και έχαιρε τις αγάπης και σεβασμού των συναδέλφων της. Θα την θυμάμαι σαν νύφη, όταν σύμφωνα με τα έθιμα του χωριού μας, την ημέρα που παντρευόταν σαν γειτονόπουλο του γαμπρού, προπορευόμενος του συμπεθεριού που πήγαινε στο σπίτι της νύφης «να την πάρουν» για την εκκλησία, πήγα το «κανίσκι», που ήταν ένα ειδικό ψωμί. Σαν ανταμοιβή, σύμφωνα με το έθιμο, μου καρφίτωσε στο πέτο του σακακιού μου μια μεταξωτή μεσίνα, (Μεταξωτό χειρομάντηλο στις αποχωρώσεις μπλε και άσπρου).

Στο καλό, καλή μου γειτόνισσα.

Θοδωρής Γ. Τρουπής

Ζετές μνημόσυνο Σταυρούλας Κ. Γκούτη

Κ. Γκούτη.

Το Σάββατο, **30 Νοεμβρίου 2019**, μετά τη Θεία Λειτουργία, στον Ιερό Ναό Αγίων Πάντων Καλλιθέας, τελέστηκε **Ζετές μνημόσυνο**, της αγαπημένης μας μητέρας, γιαγιάς, προγιαγιάς, αδερφής, θείας και φίλης, **Σταυρούλας**

Η Οικογένεια.

Επιτυχίες

Ζένια (Γεωργία) Παπαγεωργίου. Επιτυχούσα στη Νομική Σχολή Κομοτηνής

Η **Ζένια (Γεωργία) Παπαγεωργίου**, κόρη του **Χρήστου-Γιώργου (Άκη) Παπαγεωργίου** και της **Ελευθερίας Καλαϊτζάκη**, εγγονή του **Ηλία** και της **Γιούλας Παπαγεωργίου**, στις πρόσφατες Πανελλαδικές εξετάσεις, επέτυχε την εισαγωγή της στο τμήμα της **Νομικής σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου της Θράκης**, στην Κομοτηνή.

Το **Δ.Σ. του Συνδέσμου, εύχεται στη Ζένια υγεία, καλό πτυχίο και καλή τύχη στη ζωή της.**

Μάριος-Σωτήριος Γαλαίος. Επιτυχών στη Σχολή Α.Ε.Ν. Πλοιάρχων Οινουσσών

Ο **Μάριος-Σωτήριος Γαλαίος** είναι επιτυχών στη **Σχολή Α.Ε.Ν. Πλοιάρχων Οινουσσών**.

Ο **Μάριος-Σωτήριος** είναι γιος της **Πόπης Τσιμιρή** και εγγονός της **Ρούλας Κλεισούρα**.

Μπράβο στον **Μάριο-Σωτήριο!** Και εις ανώτερα!

Ο **Σύνδεσμος συγχαίρει θερμά τον Μάριο-Σωτήριο, για την επιτυχία του, και του εύχεται πάντοτε χαρές, επιτυχίες και διακρίσεις, και ότι άλλο επιθυμεί στη ζωή του.**

Μαργαρίτα Κωνσταντοπούλου. Επιτυχούσα στο Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Η **Μαργαρίτα Κωνσταντοπούλου** εισήχθη στο **Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης** στην Κομοτηνή, στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2019. |

Η **Μαργαρίτα** είναι κόρη του **Δημητρίου Κωνσταντόπουλου** και της **Αγάπης Μπουρής**, και εγγονή του **Ηλία Κωνσταντόπουλου**.

Μαργαρίτα, Μπράβο, για την επιτυχία σου! Και εις ανώτερα!

Ο **Σύνδεσμος Σερβαίων συγχαίρει τη Μαργαρίτα και της εύχεται πάντα επιτυχίες και χαρές, υγεία και καλή τύχη στη ζωή της.**

Σχίζα Χριστίνα του Κων/νου. Επιτυχούσα στην Ιατρική Πάτρας

Πανεπιστημίου Πατρών.

Ο **Κώστας** είναι γιος των πατριωτών **Χ. Σχίζα** και **Μαρίας Γ. Παπαγεωργίου**. Είναι καθηγητής μαθηματικών και διαμένει οικογενειακώς (η σύζυγός του, επίσης μαθηματικός, είναι από την Κύπρο), στα βόρεια προάστια, στην περιοχή Διονύσου.

Η **Χριστίνα** τελείωσε ιδιωτικό Λύκειο της περιοχής που διαμένει, όπου διδάσκει και ο πατέρας της. Έχει μία αδελφή ακόμη, την **Αυγή** (κυπριακό όνομα) που τελείωσε την ΑΣΟΕ και φεύγει στο εξωτερικό για μετακπαίδευση.

Ο **Σύνδεσμος του χωριού μας συγχαίρει θερμά τη Χριστίνα και της εύχεται καλές σπουδές και καλή φοιτητική ζωή. Συγχαρητήρια και στους γονείς της και στον παππού Χρήστο και τη γιαγιά Μαρία.**

Θεοφάνια Πέτρου Σχίζα. Επιτυχούσα στο Μαθηματικό Κρήτης

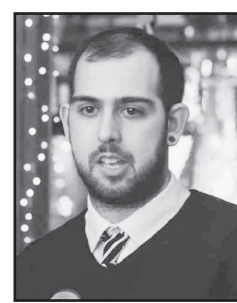

Κρήτης. | Η Θεοφάνια ει-

Στις πανελλήνιες εξετάσεις του 2019, η **Θεοφάνια Σχίζα**, πέτυχε στο Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης. |

ναί κόρη του **Πέτρου** και εγγονή των πατριωτών **Παναγιώτη Σχίζα** και **Κατερίνας Πανάγου Ρουσιά**.

Σχίζας Παναγιώτης του Πέτρου. Μεταπτυχιακό στη μουσική

Ο **Παναγιώτης** έδωσε εξετάσεις στην Κρατική μουσική Ακαδημία «**Πάνσο Βλαντιγκέροβ**» και απέκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα, στα ευρωπαϊκά κρουστά.

Είναι γιος του **Πέτρου Π. Σχίζα** και

της **Πέγκυ Γκαργκάσουλα** (από την Τρίπολη) και εγγονός των πατριωτών **Παναγιώτη Σχίζα** και **Κατερίνας Πανάγου Ρουσιά**.

Μένει στην Τρίπολη όπου μένουν και η γονείς του και η αδερφή του **Θεοφάνια**, που πέτυχε στο Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου της Κρήτης.

Ο πατέρας του εργάζεται ως τεχνικός ηλεκτρονικός στο παναρκαδικό νοσοκομείο και η μητέρα του εργάζεται στην οικονομική υπηρεσία του Δήμου Γορτυνίας. Με την αδερφή του σπούδασαν στο Μουσικό Σχολείο της Τρίπολης.

Ο **Σύνδεσμος συγχαίρει τον Παναγιώτη για το μεταπτυχιακό του δίπλωμα και του εύχεται και άλλες μουσικές διακρίσεις και κάθε επιτυχία στη ζωή του. Του εύχεται ακόμη, να προσπαθήσει να ακολουθήσει στα βήματα του διεθνούς φήμης πατριώτη, μαέστρου και πιανίστα, Αναστασίου Στρίκου, που διαπρέπει στο εξωτερικό καθώς και τα βήματα του επίσης πατριώτη και διεθνούς κύρους μαέστρου, Γιάννη Δ. Δάρα.**

Ο **Σύνδεσμος εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια σε όλους τους νέους φοιτητές και φοιτήτριες, και τους εύχεται καλή φοιτητική ζωή, υγεία, πρόοδο και κάθε καλό στη ζωή τους.**

Από τη Συλλογή «Αντιστροφή» Ηλία Θ. Λιατσόπουλου

νοέλ

εμείς
τα παιδιά του Ρίφτ Βάλεϊ
τιμούμε εσένα Τομά Σανκαρά
τιμούμε τον άνθρωπο που αγωνίζεται
πιστεύουμε στα ιδανικά και τις αξίες
μηνούμε το όνομά σου στα πέρατα του
κόσμου/
έχουμε το παράδειγμά σου ελπίδα για το
μέλλον
αναπνέουμε την αναπνοή σου
γινομαστε σάρκα από τη σάρκα σου
δοξάζουμε τη ζωή/
εμείς
τα παιδιά του Ρίφτ Βάλεϊ
γνωρίζουμε καλά Τομά Σανκαρά
τριάντα χρόνια τώρα
οι ιδέες δεν θανατώνονται
η αλήθεια μένει ζωντανή-
Αν δεν πληρώσουμε
θα πεθάνουν οι πιστωτές
Αν όχι
εμείς

Σημείωση Θ.Γ.Τρουπής

Ο Τομά Ισπινόρ Νοέλ Σανκαρά ήταν Αφρικανός στρατιωτικός ηγέτης, επαναστάτης, θεωρητικός του panaφρικανισμού, πρωθυπουργός της Δημοκρατίας του Άνω Βολτά που την μετόνομασε σε Μπουργκίνα Φάσο (Χώρα των τιμών ανθρώπων), και τελικά πρόεδρος της ίδιας χώρας, από το 1983 μέχρι το 1987, οπότε ανατράπηκε και δολοφονήθηκε σε πραξικόπημα.

Κάλεσε για ένα ενωμένο μέτωπο των αφρικανικών χωρών να αποκηρύξουν το χρέος τους προς ξένους (ΔΝΤ). Το 1987, στη Γενική Συνέλευση των Αφρικανικών Χωρών είπε: «Δεν μπορούμε να ξεπληρώσουμε το χρέος μας... Αυτό είναι αδύνατον, δεν είναι θέμα ηθικής τάξης, ούτε αθέτηση υποσχέσεων... Εάν δεν πληρώσουμε, οι πιστωτές μας δεν θα πεθάνουν, αυτό είναι βέβαιο. Εάν όμως πληρώσουμε, ο λαός μας θα εξοντωθεί. Οι πιστωτές κέρδισαν πολλά, πολλές φορές... Ας χάσουν και μια φορά... Η ζωή θα συνεχιστεί...»

Για τον Νοέλ όμως, η ζωή σταμάτησε γιατί μετά από τρεις μήνες δολοφονήθηκε. |

Μια σύντομη «Σερβαϊκή» ματιά, στη χρονιά που πέρασε (2019)

Συνηθίζεται στο τέλος κάθε χρόνου να ρίχνουμε μια ματιά στη χρονιά που πέρασε και να αξιολογούμε τα διάφορα γεγονότα, σε προσωπικό συνήθως επίπεδο, αλλά και σε συλλογικό/πολιτικό, όσοι ασχολούμαστε, άμεσα ή έμμεσα, με αυτό που λέμε «κοινά», με την ευρεία έννοια.

Επειδή παρακολουθώ τα συλλογικά του χωριού μας, λίγο-πολύ, από το 1963 που ήρθα στην Αθήνα, και αρκετά χρόνια μετείχα στα ΔΣ, σκέφτηκα και φέτος να κάνω μια σύντομη συλλογική ανασκόπηση της χρονιάς που πέρασε, ως συνέχεια των ανασκοπήσεων που έκανα για τα έτη 2017 και 2018.

Νομίζω πως είναι χρήσιμη μια τέτοια περιήληψη, γιατί με μια ματιά κανείς (διαβάζοντας ένα άρθρο), μπορεί να σχηματίζει μια εικόνα για το χωριό, τους πατριώτες και τις συλλογικές δραστηριότητες, για μια δεδομένη χρονιά. Αυτό ενδιαφέρει ίσως περισσότερο τους πατριώτες που ζουν στο εξωτερικό ή δεν παρακολουθούν από κοντά τα συλλογικά μας πράγματα, και με μια ανάγνωση θέλουν να ξέρουν τι, πάνω-κάτω, γίνεται με τον τόπο της καταγωγής τους.

Θα ευχόμουν, αυτή η πρακτική της περιληπτικής παρουσίασης των γεγονότων της χρονιάς που πέρασε, να συνεχιστεί στο μέλλον από τους νεότερους πατριώτες, που έχουν αναλάβει το Σύνδεσμο και ευελπιστώ πως θα συνεχίσουν να προσφέρουν τις συλλογικές του υπηρεσίες για πολλά έτη.

Το πρώτο πράγμα που μου ήρθε στο μυαλό, ήταν να κάνω μια αναφορά (ένα είδος μνημόσυνου), για τους πατριώτες που έφυγαν για πάντα από κοντά μας το 2019. Κοίταξα στην ιστοσελίδα και διαπίστωσα πως οι αειμνηστοί αυτοί πατριώτες ήταν 24, αριθμός ίδιος με τον αντίστοιχο της προηγούμενης χρονιάς. Τα ονόματα αυτά ήταν αρκετά, σύνολο 48.

1. Η ζωή στο χωριό το 2019

Από πλευράς φυσικής ομορφιάς, μπορώ να πω πως το χωριό μας κάθε χρόνο γίνεται ομορφότερο, αφού η βλάστηση διαρκώς αυξάνει, μιας και η κτηνοτροφία είναι σχεδόν ανύπαρκτη και οι κάτοικοι του χωριού ελάχιστα, για να καλλιεργήσουν χωράφια και να επέμβουν στα δάση.

Τα σπίτια του χωριού, στην πλειοψηφία τους, συντηρούνται σε καλή κατάσταση και «άνοιξαν» τη χρονιά που πέρασε, εκτός από ελάχιστα που παραμένουν κλειστά, για προφανείς λόγους. Επι πλέον, υπάρχουν και καμιά δεκαριά σπίτια, που είναι προς πώληση.

Οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού είναι 25-30 το χειμώνα, όπως γράφω και στο περσινό άρθρο και αναφέρω και τα ονόματά τους. Τον περασμένο Αύγουστο, πάντως, ο αριθμός των πατριωτών που βρέθηκαν στο χωριό, μπορεί να έφτασε και τους πεντακόσιους. Ιδιαίτερα εντυπωσιακό και ενθαρρυντικό στοιχείο ήταν η παρουσία πολλών νέων παιδιών, όλων των ηλικιών.

Τα δύο μαγαζιά του χωριού (το Γενικό Εμπόριο του Ν. Λιατσόπουλου και η Ταβέρνα-Καφενείο του Ι. Ρουσιά) παρέμειναν ανοιχτά όλο το χρόνο και εξυπηρέτησαν, κατά το δυνατόν, όσους βρίσκονται εκεί, χειμώνα καλοκαίρι. Τον περισσότερο καιρό ήταν ανοιχτό και το «τσιπουράδικο» του Ν. Τρουπή (Αλούπη). Πάντως, τα 3 αυτά μαγαζιά εξυπηρέτησαν κατά τον καλύτερο τρόπο τους πατριώτες, την παραμονή της Παναγίας, το Δεκαπενταύγουστο. Μετά τη λιτάνευση της εικόνας της Κοίμησης της Θεοτόκου, οι καταστηματάρχες έστρωσαν τραπέζια στην Κεντρική πλατεία και οι πατριώτες κάθισαν και απόλαυσαν ψητή γουρνοπούλα, βραστό, κρασί της περιοχής κλπ.

Αγροτικός γιατρός (από τη Δημητσάνα) επισκέπτεται το χωριό, τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα και ο παπάς λειτουργεί αρκετές φορές, για τους λίγους κατοίκους. Στην λειτουργία των Χριστουγέννων εκκλησιάσθηκαν 15 πατριώτες. Θερμά συγχαρητήρια στον επίστροπο και ψάλτη Κ. Δάρα που, επί τούτου, πήγε στο χωριό για να γίνει η λειτουργία.

2. Έργα υποδομής

Την περασμένη χρονιά συνεχίστηκαν οι εργασίες στο δημοτικό σχολείο που, ως γνωστόν, θα μετατραπεί πλέον σε

Περιοχή Τρανιβρύσης

Περιοχή Φραζινέτας

ξενώνα, για ειδικές κατηγορίες συνταξιούχων κλπ. Σύμφωνα με δημοσιευμένες πληροφορίες, υπάρχουν οι προϋποθέσεις να συνεχιστούν οι εργασίες, μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο. Το ευχόμαστε όλοι οι πατριώτες, αφού αυτό το έργο θα δώσει ξεχωριστή πνοή στο χωριό και μπράβο σε όσους συνέβαλαν στη δημιουργία του.

Δύο ακόμη σημαντικά έργα είναι:

-Η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς Αράπηδες, με εξαίρεση ενός μικρού κομματιού από τη «γαιδουροκιλίστρα»

μέχρι του «μυλιάνθη».

Υπάρχει όμως προοπτική και για αυτό (ενδεχομένως συνέχιση των εργασιών και μετά το συνοικισμό) και συζητήθηκε το θέμα (εφημερίδα Γορτυνιά) στο Δήμο Γορτυνιάς, όπου ο δήμαρχος Στάθης Κούλης έχει και καταγωγή από το χωριό μας (η γιαγιά του ήταν από το σόι των Βεργαίων).

-Η ασφαλτόστρωση του τμήματος του δρόμου από την περιοχή «Τσιούμπη» μέχρι το χωριό.

(Σχετικά με το όνομα «Τσιούμπη», στο τελευταίο φ. της «Γορτυνιάς» ο πατριώτης ΝΓΠ γράφει:

“Σε επίσημα έγγραφα αναφέρεται και ο αγωνιστής του 1821 Αναστάσιος Τσιούμης, ο οποίος μάλιστα στις 4-9-1824 προήχθη στο βαθμό της εκατονταρχίας”.

Επίσης, κάνει αναφορά και για έναν κλεφταρματολό «Ψόφιο», όνομα γνωστό στους Σερβαίους που αφορά τοπωνύμιο στη ρεματιά, μετά τα τελευταία σπίτια στο κάτω μέρος του χωριού).

Τέλος έγιναν και κάποιες μάντρες μέσα στο χωριό, συντήρηση της δεξαμενής νερού και κάποια μικρότερα έργα.

3. Εκλογές

Τη χρονιά που πέρασε έγιναν τρία είδη εκλογών στην Επικράτεια, που το χωριό μας συμμετείχε ενεργά.

-Δημοτικές εκλογές. Στο χωριό επανεξελέγη πρόεδρος (ή όπως αλλιώς λέγεται) ο Γ. Μ Ρουσιάς. Δεύτερος ήταν ο Ν. Λιατσόπουλος, με μικρή διαφορά ψήφων. Στον δήμο Γορτυνιάς εκλέχτηκε στο ΔΣ και ο πατριώτης Δ. Μπόρας με το συνδυασμό του δημάρχου Στάθη Κούλη.

-Βουλευτικές εκλογές. Υποψήφιος, για πρώτη φορά, ήταν και ο πατριώτης Μαρίνος Ρουσιάς, με το συνδυασμό του ΣΥΡΙΖΑ. Συγκέντρωσε σημαντικό αριθμό ψήφων, παρακαταθήκη για τις επόμενες εκλογές. Οι πατριώτες τον τίμησαν δεόντως!

-Ευρωεκλογές. Σε αυτή την αναμέτρηση, εκλέχτηκε ως ευρωβουλευτής της Γαλλικής Δημοκρατίας, με το κόμμα του Γάλλου προέδρου Μακρόν, η πατριώτισσα μας ιατρός Χρυσούλα Ζαχαροπούλου, κόρη του γνωστού μας Νίκου Ζαχαροπούλου.

Ο Σύνδεσμος του χωριού μας τίμησε δεόντως την Χρυσούλα, με απονομή ειδικής πλακέτας, σε μια εξαιρετική εκδήλωση που οργάνωσε το Δεκαπενταύγουστο στο χωριό. Παραευρέθηκε η ίδια με το σύζυγό της, τους γονείς της και μερικούς φίλους. Οι πατριώτες την υποδέχτηκαν με χειροκροτήματα και η ευγενέστατη Χρυσούλα, συγκινημένη αλλά και χαρούμενη, τους χαιρέτησε όλους με χειραψία.

Συγχαρητήρια και στους τέσσερις διακριθέντες πατριώτες.

4. Το πανηγύρι του Αγίου Κωνσταντίνου

Στο συνοικισμό «Αράπηδες» του χωριού μας, συνεχίστηκε και το 2019 ο παραδοσιακός εορτασμός του Αγ. Κωνσταντίνου και οργανώθηκε εξαιρετικό πανηγύρι, από τους δραστήριους Αραπαίους. Ντόπια σφαχτά, κρασιά, τυριά κλπ. και πολύ κέφι. Μπράβο τους! και το 2020 ευχόμαστε

όλοι καλύτερο πανηγύρι, με μεγαλύτερη συμμετοχή πατριωτών.

5. Συλλογικές δραστηριότητες.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό πως ο 98χρονος πλέον Σύνδεσμος του χωριού μας «Σύνδεσμος απανταχού Σερβαίων, Αρκαδίας, η Κοίμηση της Θεοτόκου», συνέχισε όχι μόνο να υπάρχει αλλά και να παράγει αξιόλογο έργο. Το υπογραμμίζω αυτό γιατί τα δύο τελευταία χρόνια δεν υπήρχαν υποψήφιοι για να γίνουν αρχαιρεσίες στο Σύνδεσμο και η συγκρότηση του ΔΣ έγινε με αποφάσεις της Γ. Συνέλευσης.

Ευτυχώς που στη ΓΣ του περασμένου Αυγούστου στο χωριό, βρέθηκαν τουλάχιστον εννέα νέοι πατριώτες, που δέχτηκαν να γίνουν αρχαιρεσίες και να είναι υποψήφιοι. Πράγματι έγιναν εκλογές στις αρχές του περασμένου Οκτωβρίου στην Αθήνα, και εκλέχτηκαν εννέα εξαιρετικοί νέοι, που ανέλαβαν πλέον τις τύχες του Συνδέσμου και θα προσπαθήσουν να προάγουν τους σκοπούς του.

Θερμά συγχαρητήρια στον πρόεδρο Νεκτάριο Κωνσταντόπουλο, στον αντιπρόεδρο Κώστα Σχίζα και σε όλα τα μέλη του ΔΣ. Τα παλιότερα μέλη και όλοι οι πατριώτες έχουν χρέος να στηρίξουν το νέο ΔΣ, στις όποιες συλλογικές του πρωτοβουλίες και προσπάθειες.

Το προηγούμενο ΔΣ, με πρόεδρο το Ι. Μπόρα, έκανε ό,τι μπορούσε καλύτερο, μέχρι τη λήξη της θητείας του.

-Οργάνωσε τον Φεβρουάριο με επιτυχία την εκδήλωση κοπή πίτας και απονομή βραβείων στους νέους του χωριού για τις επιτυχίες τους.

-Συνέχισε κανονικά ανά 3μηνο, την έκδοση της εφημερίδας «Αρτοζήνος», με το μεγαλύτερο βάρος να σηκώνει η γραμματέας Ελένη Μπόρα, που συνεχίζει να είναι γραμματέας και στο νέο ΔΣ.

-Συνέχισε τη λειτουργία της ιστοσελίδας servou.gr με δημοσίευση περίπου 300 άρθρων. (Η ιστοσελίδα συνεχίζει κανονικά τη λειτουργία της, με πρόεδρο της Επιτροπής την πρώην και νυν γραμματέα του ΔΣ, Ελένη Μπόρα, και με συμμετοχή στην επιτροπή (ΕΔΙ) και του προέδρου του ΔΣ, Νεκτάριου Κωνσταντόπουλου).

-Ολοκλήρωσε τη διαδικασία νομιμοποίησης χώρων στο Πολιτιστικό Κέντρο του χωριού, με συντονισμένες ενέργειες με τον Δήμο Γορτυνιάς. Το κύριο βάρος αυτού του σημαντικού έργου είχε αναλάβει (από πλευράς Συνδέσμου) και έφερε επιτυχώς εις πέρας, ο αντιπρόεδρος, Ι. Ν. Βέργος.

-Οργάνωσε τον Αύγουστο τη Γ. Συνέλευση του Συνδέσμου στο χωριό καθώς και την επιτυχημένη εκδήλωση βράβευσης της ευρωβουλευτού Χρυσούλας Ζαχαροπούλου.

-Φρόντισε για τη διεξαγωγή εκλογών στον Σύνδεσμο, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Χρόνια πολλά, σε όλους τους πατριώτες, με την ευχή για τη φετινή χρονιά, να είναι καλύτερη από όλες τις προηγούμενες. **Χ.Ι. Μαργακόξ**

Η αδυναμία

Καλά τα λέει ο Αριστοτέλης!!!.

“Την αδυναμία σου ποτέ σε κανέναν μη φανερώσεις...”

“Αλλά...Την αδυναμία σου... την αρρώστια σου, μόνο στον έμπιστο καλό γιατρό, που έχει ορκιστεί πιστά, πίστη στον Ιπποκράτη και έχει

φόβο [σέβας] Θεού, μπορείς να ξεγυμνωθείς να φανερώσεις....”

Για να σου δείξει συμπόνια, αγάπη και να σου δώσει το φάρμακο να σε γλιτώσει, να σε γιατρέψει....

“Ο γιατρός είναι το δεξιό χέρι του Θεού επί της Γης...”

“Όταν έχει φόβο Θεού!...”

Σε άλλους, αν φανερώσεις την αδυναμία σου, θα την εκμεταλλευτούν και θα σε χρησιμοποιήσουν αυτοί, ή για να πλουτίσουν ή από την ατιμία τους για να σωθούνε,,

Αν κάνεις πως σκύβεις το κεφάλι, για να σε ευσπλαχνιστούνε ;;;

Την μία καρπαζιά την έχεις σίγουρη στο σβέρκο!!!!

Όταν ο άνθρωπος ξεπέσει από την αφέλεια του, την υπέρμετρη καλοσύνη του, ή την κακή του γνώση, να ξέρεις κανένας δεν θα βρεθεί, αγαπημένος φίλος, γνωστός, συγγενής, το χέρι της βοήθειας να σου δώσει....

Προσπάθησε μόνος σου να σηκωθείς και γρήγορα με φόρα να επανρθώσεις...

Υπομονή και σήκω:

Τα περασμένα βάσανα, τα χθεσινά ήρθαν, πέρασαν ή μείνανε τα ξέρεις...

Τα τωρινά μπροστά σου είναι και τα βλέπεις....

Τα αυριανά δεν ήρθαν ακόμα, δεν τα ξέρεις, τα περιμένεις....

Ίσως είναι τα καλά, τα λαμπροφανεμένα!!!....

Κάνε υπομονή.

Φαίνεται πως τρέμει ο ουρανός από τα σύννεφα να πέσει....

Περίμενε μην απελπίξειςαι, μη κλαις..

Περίμενε- περίμενε....

Τάχα πέφτει; ;;

Η λύπη και η χαρά αντάμα χέρι - χέρι περπατάνε, και αυτοί που φεύγουν αγωνιζόμενοι από την ζωή, την αιωνιότητα ζητάνε...

Η ψυχή τους πάντοτε ανάμεσά μας φτερουγίζει, λυπούνται με τα βάσανα μας και χαίρονται με την χαρά μας.

Χαρά στον που έχει στην ζωή, περίσσειμα χαράς και λειψή την λύπη.

Όσο περισσότερο αγωνιστείς, κουραστείς για την επιτυχία σου και όσο περισσότερο την ποτίσεις με τίμιο ιδρώτα, τόσο η επιτυχία ριζώνει και θεριεύει...

Μόνο τότε έχεις μόνιμη, παντοτινή ικανοποίηση, δόξα τιμής, χαρά μεγάλη!!!.

Η επίπλαστη δοτή επιτυχία, είναι σαν τα κέρδη της ρουλέτας, που στην επόμενη φορά εξαφανίζονται και πάνε....

Είναι σαν την δροσιά από τα φύλλα του πλατάνου, που τα φύλλα του, πρώτα -πρώτα πέφτουν στον αέρα του χειμώνα, ενώ το πουρνάρι καλά βαστάει στους κλώνους του, στα φύλλα του το χιόνι και έχεις στην ρίζα του απόγκιο!!!

Γιάννης Στ Βέργος {gortynios isv}

07.10. 2017

Απόκριες άλλοτε...

Αποκριάτικος χορός Σερβαίων. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Δημήτριος Ν. Σχίζας, ο στρατηγός Θύμιος Δημητρόπουλος, και δεξιά ο Δημήτριος Δάρας. (Φωτ. Του Τάκη Δημ. Σχίζα)

Από συνεστίαση του Συλλόγου το Φεβρουάριο 1964 στο κέντρο «Ερέτρια». Ο πρόεδρος του Συλλόγου Δημ. Ν. Σχίζας, απευθύνει χαιρετισμό προς τους επισήμους, τους πατριώτες και τους φίλους τους.

(Φωτ. Από το βιβλίο του Βασ. Δάρα)

Από αποκριάτικο χορό του Συλλόγου το 1972. Από αριστερά : Θάνος Μπόρας, Θεωρής Τρουπής, Χρ. Αναστασόπουλος

Από τις χαρούμενες στιγμές της ζωής του χωριού. Απόκριες 1939. Από αριστερά προς τα δεξιά οι: Γεώρ. Τρουπής (Γκραβάρης), Ντίνος Παπαθωμόπουλος, Παναγιώτης Τσαντίλης και Βασίλης Αναστασόπουλος.

Τιμωρίες και ποινές σε καθημερινή χρήση στο Δημοτικό Σχολείο Δημητσάνας πριν από 140 χρόνια (κατά τη δεκαετία του 1880)

Απόσπασμα από την Αυτοβιογραφία του Δημητσανίτη Λόγιου / Ιστοριοδίφη **Τάκη Κανδηλώρου** (1874-1934).

Εν Δημητσάνη, όλη η πόλις επέβλεπε τήν εν τή κοινωνία διαγωγή τών μαθητῶν καί ὡς κατάσκοπος τρόπον τινά τοῦ διδασκάλου κατέειδεν αὐτῷ πάσαν παρεκτροπήν...

Καθ' οὗς χρόνους ἐμαθήτευον ἐγὼ ἦσαν ἐν ἰσχύει τὰ ἐξῆς εἶδη ποινῶν, ἐν καθημερινῇ ὁμοῦ χρήσει.

Ἐκ τῶν μετριωτέρων ποινῶν ἐθεωρεῖτο τό ἀπλοῦν γονάτισμα ἐπὶ τοῦ δαπέδου, ὅπερ παρατεινόμενον ἐπὶ ὥραν παρέλυε τό σῶμα ὅταν ὑποχρεούτο νά ἐξη τόν κορμόν εὐθυτενή. Εἰς σπανίας περιστάσεις ἐτίθεντο χαλίκια ὑπὸ τὰ γόνατα! Ἡ ποινή νά σταθῆ ὄρθιος εἰς τόν τοῖχον, ἢ καί μετέωρος ἐπὶ τοῦ ἐνός ποδός, ἀλλ' ἐπάνω εἰς τό παράθυρον, ἐκτεθειμένος δηλ. εἰς τήν θέαν καί εἰς τήν χλεύην τῶν διαβατῶν, εἶνε τῆς νεωτέρας ἐξηγυνησιμένης παιδαγωγίας.

Ἡ προχειροτέρα τῶν ποινῶν ἦτο τό ξύλισμα μέ ὄργανον τήν βέργαν (ἢ λούραν) ἐκ μωρέας, ἢ κερασιάς. Ὁ διδάσκαλος ὠρίζε τήν ποινήν εἰς 10, 20, 30, 40 ξυλιές, ὁ δέ μαθητής ὠφέιλε νά ὑποκύψῃ εὐθύς. Συνήθως προὔτιμα νά ξυλισθῆ εἰς τήν μίαν παλάμην καί ταχέως, διότι ἐκ τῆς συμφορήσεως τοῦ αἵματος ἐπὶ ὀλιγώτερον. Ἀλλ' ὁ διδάσκαλος ἐπέμενε νά δώσῃ τό ἥμισυ καί εἰς τήν ἑτέραν χεῖρα μέθ' ὁ κλαίῶν ὁ δύστηνος μαθητής ἐσφιγγε ἀμφοτέρας ὑπὸ τὰς μασχάλας, μὴ αισθανόμενος αὐτάς ἐπὶ ἡμέραν ὀλόκληρον! Πολλοί μαθηταὶ "ἀργαζαν" τὰς παλάμας τῶν διὰ τσουκνίδας ἢ ξυδίου διὰ νά μὴ πονοῦν πολὺ... ὅταν ἡ βέργα δέν ἦτο πρόχειρος τὰ ραπίσματα καί τὰ λακτισμάτα ἀντικαθίσταν τό ξύλισμα, κοσμούμενα μέ ξερίζωμα τῶν ὠτων, σύνθλιψιν τῆς ρινός, ἔλξιν τῶν χειλέων, ἀπόσπασιν τῶν τριχῶν, καὶ σὺν τὴν διὰ πετυρακτωμένης τομπιδας...

Πολλάκις κατὰ τῶν ἀτακτούντων ἐκσφενδόνειεν ὁ διδάσκαλος ἀπὸ τῆς ἔδρας βιβλία, καλαμάρια, τήν κλωβίαν, τήν τομπιδαν, τό κλειδί, τό κουδούνι, καί ἄλλα βαρέα ἀντικείμενα, μὴ ἐξαιρουμένου καί τοῦ... ὑποδήματός του!

Λίαν συνήθης ποινή ἦτο καί ἡ νηστεία. Ὁ τιμωρηθεὶς ἐκλειδώνετο τήν μεσημβρίαν εἰς τό σχολεῖον.

Τό σκούπισμα τοῦ σχολεῖου καί τό καθαίρισμα τῶν ἀποπάτων ἐπεβάλλετο πλειστάκις ὡς ποινή...

Ἐπισητὴ ποινή ἐθεωρεῖτο ὁ ὑποβιβασμός εἰς τήν κατωτέραν τάξιν κατὰ τήν ἐποχὴν τῶν πινάκων...

Ἐτέρα τιμωρία ἦτο μουτζούρωμα μέ τὰς κλωστὰς τῶν ξυλιῶν μελανοδοχείων μεταβάλλον τό πρόσωπον τοῦ πταίστου ἢ τόν λαϊμόν του εἰς Ἀράπην. Κατόπιν ὁ μουτζουρωθεὶς ἢ ἐγονάτιζε ἢ ἐδένετο ὄρθιος ἐπὶ κολώνας τινός, ἐμπνέων τόν τρόμον εἰς τοὺς μικροὺς μέ τοὺς λευκάζοντας ὀδόντας καί ὀφθαλμούς του...

Κατὰ τήν ὥραν δέ τῆς ἀπολύσεως ἐτοποθετεῖτο φρουρούμενος εἰς τήν θύραν τῆς ἐξόδου καί ὑποχρεούτο πᾶς ἐξερχόμενος μαθητής νά τόν πτύῃ εἰς τό πρόσωπον μέ ρόχαλον... Ἐνίοτε ἐστέλλετο δεμένος ὀπισθάγγωνα καί εἰς τήν ἀγοράν, ὑπὸ τὰ σφίγματα καί τὰς ὕβρεις, ἐνίοτε δέ ἐτοποθετεῖτο καί ἐπὶ ὄνου ἀνάποδα...

Εἰς ἕκαστον τῶν μαθητῶν ὁ διδάσκαλος ἐκόλλα καί ἐν παρατσούκλι, συνήθως ὕβριστικώτατον, ὡς: μούγγο, μουσίτσα, μῶκο, κατοσυλόγλυμμα, νινί, κοπρόβουλα, τζουτζέ, ξάλειμμα, οχιά, τουφεκαλεύρη. Συνήθως δέ τοῦτο ἐπεκράτει ἐν τῷ σχολεῖῳ τοῦ ἀληθοῦς ὀνοματός του...

Ο Τοκετός ...εκείνα τα χρόνια στα χωριά μας

Από το βιβλίο του **Νίκου Ζαφειρόπουλου**
Ψάρι Ηραίας, Γορτυνίας
(Ιστορία, λαογραφία, τραγούδια, παράδοση)

Ο τοκετός γινόταν από άλλες ηλικιωμένες γυναίκες, τη μαμή, που φρόντιζαν τη γέννα, το αφαλόκωμα.

Τις πρώτες ημέρες το τοποθετούσαν μέσα σε ένα ζεστό κεραμίδι.

Το ξυράφιζαν μέχρι που να σαραντίσει να φύγει το αίμα του, γιατί το νερό της βρύσης Μπουζμπουνα είχε μπενοκλάδι και τα παιδιά πέθαιναν. Όταν γεννιέται σερνικό, γελάν, τα κεραμίδια, και όταν γεννιέται θηλυκό, πέφτουν τα κεραμίδια. Κατ' αρχάς πλένουν το μωρό με χλιαρό νερό και του βάζουν στο κεφάλι το απαλό πουλένε, αλάτι. Και εάν είναι σερνικό το τοποθετούν μπροστά στη λεχώ, εάν είναι κορίτσι πίσω, να μην γεννήσει άλλο κορίτσι.

Η μαμή παίρνει το τσεκούρι και κάνει ότι κόβει, και ερωτάται:

-Τι κόβεις;
-Κόβω τους πόρους.

Αυτό επαναλαμβάνονταν τρεις φορές, για να σταματήσουν οι πόνοι της. Κάτω από το μαξιλάρι της λεχώνας έβαζαν λίγο μαπαρούτι και ένα ζευγάρι μιτάρια αργαλειού για να διώχνουν τις νεράιδες.

Βλέποντας οι νεράιδες έφευγαν, φοβούμενες μήπως μπλεχτούν με τις κλωστές. Τοποθετούσαν διπλά στο νεογέννητο ψωμί, κρασί και διάφορα μεταλλικά νομίσματα, γιατί όσα περισσότερα δώρα βρουν οι νεράιδες ή μοίρες, όπως τις έλεγαν, θα δώσουν καλύτερο μέλλον στο παιδί. Αυτό γίνεται τις τρεις πρώτες νύχτες. "Το ριζικό του κάθεται και η μοίρα του δουλεύει".

Εάν δεν φέρει γάλα, το πρώτο της φαί είναι το κρεμμυδοζούμι και ζουμί από φασόλια. Επίσης το μανόγαλο, που είναι γάλα μάνας και κόρης αυτό το πίνει καθισμένη επάνω σε ένα βαρέλι με νερό, ανοίγουν το στόμιο του βαρελιού να τρέξει το νερό, λέγοντας: όπως τρέχει το νερό να τρέξει το γάλα της.

Το μωρό μετά τις σαράντα ημέρες, το βάζουν στο μπεσίκι και το νανουρίζουν:

Νάνι νάνι και νανάνι
έλα ύπνε σέτο μου
και αποκοίμισέτο μου.
Έλα ύπνε από τη Χιώ
και αποκοίμα το μωρό.

Προτού σαραντίσει, δεν πάει σε ξένο σπίτι, γιατί τα ξύλα σαπαίνουν και σκοροτρώνε, δεν πρέπει να ακούσει δυσάρεστα νέα, και δεν πρέπει να είναι μόνη της. Δεν πρέπει να μπει στο δωμάτιο της λεχώς γυναίκα με ρόκα γνέθοντας, γιατί γενιούνται κορίτσια. Εάν γεννήσει κορίτσια αυτό σημαίνει ότι τις τα έχουν ριγμένα στα στέφανα και για αλλαγή χρησιμοποιούν το σερνικοβότανο, όπερ εστίν:

α. Βοτάνι τις μετά τριών γεωμηλωδών και βολβωδών ριζών παρεμφερών σχεδόν τοις γεννητικούς του ανδρός μορίους.

β. Η προσοψίδα του παιδιού (καλύπτρα της θήκης εν τη μήτρα) συμπτυσσομένη μετά ταλήρου ισπανικού.

γ. Άνθραξ ευρισκόμενος εν τοις νεφροίς αμνού και προπαντός αγρίου ζώου, δηλαδή λαγού.

δ. Εχίδνης κεφαλή αποκοπτομομένη, λεγομένου του "Πάτερ ημών".

Τα ανωτέρω δίδονται στον παπά για να τα σαρανταλειουργήσει.

Εάν μετά την πρώτη γέννα και μετά παρέλευση 5-7 έτη δεν κάνει παιδί, τότε λεν ότι "ελαφογέννησε". Που σημαίνει, τη στιγμή που αυτή γεννούσε, την ίδια στιγμή γεννούσε και έλαφος.

Αποφράδες ημέρες του τοκετού θεωρούσαν την Τρίτη και το Σάββατο:

Σάββατο γιό μη χείρεσαι και Τρίτη θυγατέρα.

Σημ: Η προγιαγιά του Ν. Ζαφειρόπουλου, «Ελένη», ήταν αδερφή του Χρήστου Γ. Παναγόπουλου (Κατσέπα), από το χωριό μας.

ΤΑ ΠΡΟΞΕΝΙΑ

(Από το βιβλίο του ιερέα Χρήστου Αθ. Κομνηνού ΛΥΚΟΥΡΕΣΗ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ Ιστορία-Λαογραφία-Παράδοση, 1996)

Οι γάμοι στα χωριά τα πρώτα χρόνια γίνονταν με προξενιό. Όταν δυο σπίτια ήθελαν να γίνουν συγγενείς, είτε από το ίδιο χωριό είτε από άλλο, μεσολαβούσε κάποιος άνθρωπος ή του γαμπρού ή της νύφης, ο λεγόμενος προξενιτής.

Ο προξενιτής, άνθρωπος κατάλληλος και ειδικός στα παινέματα, μιλούσε στους γονείς και των δυο παιδιών και αποφάσιζαν ένα βράδυ να συναντηθούν στο σπίτι της νύφης. Εκεί θα πήγαιναν πολύ αργά να μην τους δει κανένας από το χωριό, γιατί υπήρχαν τα κακά στόματα, έτοιμα πάντα να κατηγορήσουν το γαμπρό ή τη νύφη.

Στο σπίτι της νύφης τούς περίμεναν οι γονείς της, τα αδέρφια της, αν υπήρχαν και κανένας στενός συγγενής.

Μετά την υποδοχή και τα τραταρίσματα, άρχιζαν τα νέα τους, πώς τα περνάνε και οι μεν και οι δε. Έπαιρνε στη συνέχεια το λόγο ο προξενιτής με το αστείο του λέγοντας:

«Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και να πιούμε, ήρθαμε να συζητήσουμε για τα παιδιά μας και πρώτα ο Θεός να γίνουμε συγγενήδες».

Ρώταγε πρώτα τον πατέρα και τη μάνα της νύφης, ας τα είχαν και πιο πριν μιλημένα, τι θα γίνει και αν θα παντρεύουν τα παιδιά. Το ίδιο έλεγε και με τους γονείς του γαμπρού.

«Αν είναι από το Θεό να γίνει θα γίνει» απαντούσαν και ο προξενιτής ερχόταν σε αυτό που απασχολούσε όλους. Στο θέμα της προίκας.

Ο εφιάλτης της προίκας ήταν δυνάστης για την οικογένεια. Η νύφη θα έπρεπε να έχει χρήματα, ρούχα, κωράφια, ζώα, κ.ά. Αλλιώς δύσκολα θα παντρευόταν. Βαρύ το φορτίο σε αυτόν που είχε κορίτσια.

Από την ημέρα που θα γεννιόταν το κορίτσι, η μάνα έπρεπε να αρχίσει να μαζεύει το νάχτι της. Να υφαίνει κουβέρτες, στρώματα, σαΐσματα. Έπαιρναν οι γονείς νήματα, τα ετοιμάζαν, τα έβαζαν στον αργαλειό και ύφαιναν πουκάμισα, μισοφούστανα, σώβρακα, σεντόνια, μαξιλάρια, προσκέφαλα, σακούλια, κτλ.

Εφόσον τώρα οι οικογένειες συμφωνούσαν να γίνουν συγγενήδες, ρωτούσαν και το γαμπρό με τη νύφη αν θέλουν. Στο τέλος και αφού όλοι ήταν σύμφωνοι, αντάλλασσαν ευχές και έφευγαν οι επισκέπτες.

Στη συνέχεια ο γαμπρός και οι γονείς της νύφης έπρεπε να φτιάξουν το προικοσύμφωνο, να το στείλουν στο σπίτι του γαμπρού με τον προξενιτή και αν συμφωνούσαν και αυτοί, κανόνιζαν μια Κυριακή τους αρραβώνες.

Ακολουθώς, οι συμπεθέροι με τους μελλοντικούς θα φωνίσουν τα απαραίτητα για τους αρραβώνες. Θα καλέσουν τους συγγενείς, που θα συνδράμουν το γαμπρό στους αρραβώνες. Θα κανονίσουν πόσες μεσίνες, μαντίλια μεταξωτά θα πάρει η νύφη για να προσφέρει στους συμπεθέρους και πόσες τσεμπέρες για τις γυναίκες που θα πήγαιναν στα αρραβωνιάσματα, μπαρέζι για την πεθερά, την καλύτερη πετσέτα για το πρόσωπο του πεθερού. Ο γαμπρός θα έπαιρνε τα δαχτυλίδια.

Οκτώ μέρες νωρίτερα ο γαμπρός θα καλούσε τους συγγενείς με κουφέτα. Το κάλεσμα γινόταν από γυναίκα.

Το Σάββατο το πρωί ο πατέρας του γαμπρού θα έσφαζε ένα ή δυο σφακτά, θα είχε αγοράσει το κρασί και θα

το πήγαινε με το κανίσκι.

Τα ψωμιά ήταν ζυμωμένα από την Παρασκευή. Το απόγευμα του Σαββάτου φόρτωναν όλα αυτά, το κρέας, το κρασί, το ψωμί και ένας αδελφός του γαμπρού ή κάποιος συγγενής καβάλα στο μουλάρι έπαιρνε το δρόμο για το σπίτι της νύφης.

Φτάνοντας εκεί τον καλωσόριζαν με μια τουφεκιά. Και έβαζαν τα πράγματα και τον κερνούσαν γλυκό ποτό. Φεύγοντας του έδιναν γλυκά για το σπίτι του γαμπρού.

Την Κυριακή το πρωί μαζεύονταν οι καλεσμένοι στο σπίτι του γαμπρού και άρχιζαν το γλέντι. Πριν φύγουν για το σπίτι της νύφης έρχιζαν μια τουφεκιά, σημάδι πως ξεκινούν για το σπίτι της. Μπροστά πήγαιναν τα όργανα, αν είχαν, πίσω οι γυναίκες και πιο πίσω οι άντρες με το γαμπρό τραγουδώντας.

Ο γαμπρός πήγαινε στην αρραβωνιαστικιά μέσα σε κόνιστρο που κρατούσε ένας συμπεθέρος μπροστά από τα όργανα, ένα φόρεμα, παπούτσια, καλλυντικά, κουφέτα και ό,τι άλλο ήταν απαραίτητο.

Αν η νύφη ήταν από άλλο χωριό, τότε οι συμπεθέροι πήγαιναν καβάλα στα μουλάρια, στολισμένα όλα με άσπρα σεντόνια. Η κεφαλή στο συμπεθεριό ήταν ο πατέρας του γαμπρού ή ο παπάς αν ήταν στενός συγγενής.

Μόλις έφταναν στο σπίτι το καλωσόρισμα θα γινόταν με τουφεκίες από τη μεριά των συγγενών της αρραβωνιάρας.

Στη συνέχεια και μετά τις χαιρετούρες, ο πεθερός ή ο παπάς αν ήταν μαζί, περνούσαν τις βέρες και όλοι εύχονταν καλά στέφανα και η ώρα η καλή.

Ο πεθερός θα πρόσφερε στην αρραβωνιαστικιά ένα σταυρό, ρολόι και παπούτσια. Η νύφη θα του φιλούσε το χέρι. Παλιά γονάτιζε και του φίλαγε το πόδι, ένδειξη σεβασμού στον πεθερό.

Άρχιζε ο χορός. Ο γαμπρός θα πήγαινε μπροστά την κοπέλα και μετά θα χόρευε και αυτός πρώτος. Την ώρα που χόρευε η νύφη της έλεγαν το τραγούδι της.

«Ένα τραγούδι θα σας πω απάνω στο ρεβίθι, χαράς τα μάτια του γαμπρού που διάλεξε τη νύφη.

Ένα τραγούδι θα σας πω απάνω στο φασόλι, να ζήσει η νύφη κι ο γαμπρός κι οι συμπεθέροι όλοι. Ένα τραγούδι θα σας πω απάνω στο κεράσι, να ζήσει η νύφη κι ο γαμπρός, να ζήσει και να γεράσει». Χόρευε και ο γαμπρός με το τραγούδι του.

«Για ιδές λεβέντη που 'χουμε, λεβέντικα χορεύει, λεβέντικα πατάει τη γη κι η γη τον καμαρώνει».

Στο μεταξύ ετοιμάζαν το τραπέζι για να καθίσει όλο το συμπεθεριό. Έτρωγαν, έπιναν και άρχιζαν τα τραγούδια του τραπέζιού.

«Εμείς καλά τον βρήκαμε τον σπιτονοικοκύρη, με τα φαγιά, με τα ποτά, με τις καλές κουβέντες.

Να τον πολυχρονίσουμε, χρόνους πολλού; να ζήσει, να ζήσει χρόνια εκατό και να τα διαπεράσει».

Τελειώνοντας η αρραβωνιάρα μαζί με μια άλλη γυναίκα πρόσφεραν στους συμπεθέρους μεσίνες. Πετσέτα προσώπου στον πεθερό, μπαρέζι μάλλινο της πεθεράς και στους υπόλοιπους μαντίλια μεταξωτά. Αυτοί της έδιναν χρήματα, της εύχονταν και έφευγαν για το σπίτι

του γαμπρού. Εκεί τους κερνούσαν γλυκά και αφού και-ρετούσαν έφευγαν για τα σπίτια τους.

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟ

1 σταυρό	1 λεβέτι
1 ζεύγος σκουλαρίκια	2 τετζέρια
4 δαχτυλίδια	2 ταψιά
2 μπαρέζια	1 τσουκάλι
9 αλλαξιές αντρικές	1 ηγνάνι
7 φουστάνια υφαντά	1 σουπιέρα
8 μισοφόρια	2 σαγάνια
8 παντελόνια γυναικεία	2 σιδερώστρες
15 μπόλιες διάφορες	2 μπαούλα
3 μπλερινές	3 μπατανιές
57 ποδιές διάφορες	6 στρώματα
3 τραπεζομάντιλα	1 σάισμα
10 πετσέτες	1 λιόπανο
3 σεντόνια	2 διασκία
1 ανδρομίδα	12 προσκέφαλα
2 παπλώματα	1 ζεύγος σακιά
2 γιορτές	7 σακούλια
1 φουστάνελα τακίμι	3 κιλίμια
12 σώβρακα ανδρικά	3 κουβέρτες
12 πουκάμισα ανδρικά	1 τέσα
1 γιορτα ρουχάτη	1 κεψέ
12 φουστάνια υφαντά	2 δωδεκάδες μαχαιροπίρουνα

Μετρητά 20.000 δραχμές, ένα μεροδούλι αμπέλι, 10 πρόβατα και το τάδε κωράφι και την ευχή των γονέων.

* Παπά-Χρήστος Αθ. Κομνηνός είχε μια ρίζα από του Σέρβου, η μητέρα του ήταν η Παναγούλα Βασ. Σχίζα, και ο ίδιος είχε διατελέσει ιερέας στον Σέρβου. (Θ.Γ.Τ)

Πριν το τέλος

Πριν φύγουμε

Ας πούμε την τελευταία μας λέξη

Ως ποιητές

Ας ψάλλουμε την τελευταία μας ωδή

Ως μουσικοί

Ας δούμε την τελευταία μας ανατολή

Ως ζωγράφοι

Ας κάνουμε το τελευταίο μας βήμα

Ως χορευτές

Ας αγκαλιάσουμε την αγαπημένη μας σάρκα

Ως γλύπτες

Ας μη θεριέψει άλλη προσμονή

Ας πούμε την τελευταία μας προσευχή

Ως Άνθρωποι "Υψιστε, δόξα σοι

Που με έκανες Άνθρωπο

Από εύκαμπτο πηλό

Έγινα

Ποιητής μιλώντας

Μουσικός υμνώντας

Ζωγράφος βλέποντας

Χορευτής περπατώντας

Γλύπτης αγκαλιάζοντας

Έγινα Άνθρωπος

Πιστή εικόνα σου

Δημιούργημα δημιουργός

Πάρε με άδειο γεμάτο

Εραστή ερώμενο της θείας τέχνης

Ως το τέλος"

ΗΒ Κάτω Αχαΐα, 12 -7-2017

Γηρατειά

Αθανασίου Π. Στρίκου

συνέχεια από τη σελ. 1

Και πόσο ωραίο αυτό το "εδικάστημεν". Και ποιο χρόνο χρησιμοποιεί η απλή γυναίκα. Παθητικών αδρίστον. Εδικάσθη, εδικάσθη, εδικάσθη. Εδικάσθημεν, εδικάσθητε, εδικάσθησαν. Αθάνατε Έλληνα!

«Οϊζυρός» ο άνθρωπος

Στα γηρατειά φαίνεται όλη η αδυναμία και η κακοτεχνία της δημιουργίας. Κι αυτό ισχύει μόνο για τον άνθρωπο. Τα ζώα δεν έχουν συνείδηση και δεν τα απασχολούν. Δεν λένε δηλαδή θα γεράσω, γέρασα, γιατί γέρασα και τι θα γίνω. Δεν έχουν τέτοιες τραγωδίες διότι περί τραγωδίας πρόκειται και δεν βασανίζονται με τέτοια ερωτήματα. Ο άνθρωπος μόνον είναι δυστυχισμένος, οϊζυρός όπως λέει ο Όμηρος. Ενώ όλα τ' άλλα έμβια όντα είναι πολύ πιο ευτυχισμένα γιατί τους λείπει η συνείδηση. Ου γαρ οίδασι τα ζώα γήρας, θάνατον.

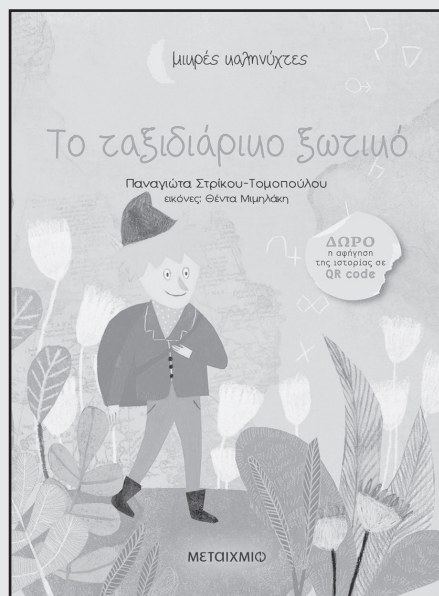
Εμείς μόνο συνειδητοποιούμε ότι γεράσαμε κι από κει αρχίζουν τα μεγάλα προβλήματα – διερωτήματα. Τι θα γίνω; Πού θα πάω όταν πεθάνω και πλήθος άλλα. Μεγάλη κατάρα η συνείδηση. Γι' αυτό το παλληκάρι ο Χριστός είπε:

"Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι".

Που δεν τους απασχολούν τέτοια θέματα, δεν βασανίζονται.

Και τώρα εσύ σκέφτεσαι πώς θα ρυθμισώ, θα κουρντίσω, θα ρεγουλάρω το μυαλό μου ώστε να είναι στραμμένο προς το καλό. Να βρω τρόπο να μεταστρέψω τη συνείδηση προς το καλό κι όχι προς την τραγωδία. Μπορεί να βρούμε κάποιο κουμπί να τη γυρίσουμε προς το καλό;

Τα γηρατειά πάντως είναι περιόδος που ζεις κατά κάποιον τρόπο το θάνατο ζωντανός.

Το Σάββατο 4 Απριλίου και ώρα 13.00, η συμπατριώτισσα μας Παναγιώτα Χ. Στρίκου παρουσιάζει στον Ιανό (Σταδίου 24) το νέο της βιβλίο «Το Ταξιδιάρικο ζωτικό» που θα κυκλοφορήσει τον Μάρτιο από τις εκδόσεις Μεταίχμιος.

Ο γεωπόνος Παρασκευάς (Παρασκευάκος) Ι. Λιατσόπουλος (1910-50)

Η πολυπαθέστερη χαροκαμένη οικογένεια στο χωριό μας ήταν αυτή του Ιωάννη (Γιαννάκου) Νικ. Λιατσόπουλου και της Δήμητρας, το γένος Ηλία Μπόρα, η οποία κατά το χρονικό διάστημα του Μεσοπολέμου χτυπήθηκε αδυσώπητα από τη μοίρα, το «χτικιό». Οι ταλαιπωρίες-δοκιμασίες της, παρομοιάζουν με εκείνες του βιβλικού προσώπου του Ιώβ δικαϊώθηκε από τη Θεία Πρόνοια. Από τη φυματίωση-χτικιό νόσησαν και απεβίωσαν σε νεαρή-μετεφηβική ηλικία τα τέκνα τους, Ηλίας, Βασίλειος, Δημήτριος και

Σοφία, η νύφη τους Αικατερίνη -σύζυγος του γιού της Νικόλαου- το γένος Θεόδ. Παπαθωμόπουλου, και το τέκνο τους, σε μικρή ηλικία, Ιωάννης. Από την ίδια αιτία απεβίωσαν και οι γονείς τους, Ιωάννης (Γιαννάκος) και Δήμητρα. Επιβίωσαν τα τέκνα τους Νικόλαος, Αγγελική και Παρασκευάς. Ο Νικόλαος, μετά τους θανάτους των μελών της οικογενείας του (συζύγου και τέκνου) αποσύρθηκε των εγκοσμίμων, και ως ιερομόναχος, με το όνομα Νικόδημος, μόναζε στην Ιερά Μονή Ιωάννου Προδρόμου, μέχρι τον θάνατό του, πριν από σαράντα χρόνια. Εκεί, μόνασε και ο Δωρόθεος (Δημήτριος) Παρασκευόπουλος. Στα έργα-διακονήματα του Νικόδημου ήταν και το χτίσιμο των μαντρότοιχων και κήπων της μονής. Η Αγγελική παντρεύτηκε το Χρήστο Νικ. Μπόρα. Ο γιός της, Νίκος, ανακατασκεύασε και κατέχει το πατρικό-Γιαννακαίικο σπίτι, στο χωριό. Ο Παρασκευάς ήταν πολύ αγαπητός (εξ' ου και το υποκοριστικό Παρασκευάκος) ευφυής και άριστος ως μαθητής. Φοίτησε στο τότε Λύκειο Λαγκαδίων, με συγκατοίκους τον ξάδελφό του, Γεώργιο Ι. Μπόρα και το Νικήτα Β. Σχιζία. Μετά το Λύκειο, φοίτησε στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών, απ' όπου αποφοίτησε με άριστα. Παράλληλα, ήταν καλός φωτογράφος και βιρτουόζος μουσικός-χειριστής βιολιού. Αμέσως μετά την αποφοίτησή του, διορίστηκε στο κατάστημα Αλιάρτου της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος. Αργότερα, μετατέθηκε στο κατάστημα της ίδιας τράπεζας, στο Ναύπλιο, όπου ασχολήθηκε ως υποδιευθυντής και αργότερα ως διευθυντής του καταστήματος. Σχετικά με τη συμπεριφορά του, αναφέρεται και ότι όταν ταξίδευε

με το λεωφορείο στην Αθήνα πλήρωνε όλα τα εισιτήρια των επιβατών που συνταξίδευε. Κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου, κατηγορήθηκε ως κομμουνιστής και υπέστη πολλές διώξεις, όπως απόλυση από τη Τράπεζα, στρατοδικεία, εκτοπίσεις, ευτελισμός και αυτά παρά την υποστήριξη πολλών κατοίκων της πόλεως του Ναυπλίου, πρωτοστατούντος του τότε επίσκοπου της πόλεως. Κατά τη διάρκεια του εκτοπισμού του, ως μουσικός είχε σχέσεις με τον Μίκη Θεοδωρά-

Ο ιερομόναχος Νικόδημος (Νικόλαος) Ι. Λιατσόπουλος με τον αδελφό του Παρασκευά.

κη και άλλους. Η λήξη του εμφυλίου πολέμου τον βρίσκει να εργάζεται ως διαχειριστής μεγάλου αγροκτήματος, με βουστάσια στην περιοχή της Βαρυμπόμπης. Οι ταλαιπωρίες που υπέστη, βάρυναν την ήδη κλονισμένη υγεία του, εισήλθε προς νοσηλεία στο Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος, «Σωτηρία», όπου το θέρος του 1950 κατέληξε. Προσωπικά, σε επίσκεψη στην Ιερά Μονή, όταν ήμουν δέκα ετών, γνώρισα τον γέροντα θείο μου. Ήταν πρωτοξάδερφος του πατέρα μου, και ως δώρα έλαβα αρκετά ξύλινα σταυρουδάκια από τα χέρια του μακαριστού ιερομόναχου.

Ιωάννης Κ. Μπόρας

Από αριστερά: Γεώργιος Ι. Μπόρας, Νικήτας Β. Σχιζίας και Παρασκευάς Ι. Λιατσόπουλος

Η πιο κρύα περιοχή της Ελλάδας βρίσκεται στο Μαίναλο

Άκρως εντυπωσιακές χαμηλές θερμοκρασίες έχουν καταγραφεί στο Μαίναλο Αρκαδίας σύμφωνα με τα στοιχεία από ιδιωτικούς μετεωρολογικούς σταθμούς που έχουν εγκατασταθεί σε δολίνες (μεγάλες κοιλάδες του εδάφους) της περιοχής.

ενώ στις 26/1/2011 καταγράφηκε η πολική ελάχιστη θερμοκρασία των **-32,5°C**. Και οι δυο αυτές θερμοκρασίες αποτελούν ρεκόρ ελαχίστων θερμοκρασιών για τα ελληνικά δεδομένα.

Συνηθισμένες είναι επίσης κατά τη διάρκεια του χειμώνα οι ημέρες με ολικό παγετό, όταν δηλα-

γράφει καν νωρίς το ξημέρωμα. Ωστόσο, ακόμη και το πιο ζεστό μεσημέρι μιας καλοκαιρινής ημέρας ο υδράργυρος στην Κεχρωτή δεν ξεπερνά τους 25-27°C.

Εξαιρετικά χαμηλές θερμοκρασίες έχει καταγράψει και ένας ακόμη μετεωρολογικός σταθμός που είναι εγκατεστημένος σε μια άλλη δολίνη στη θέση Μαυροχούνες, που βρίσκεται στο δυτικό Μαίναλο σε υψόμετρο 1.400 μέτρων, έκτασης περίπου μισού τετραγωνικού χιλιομέτρου, ένα μέρος καλυμμένο με έλατα, αλλά και γυμνό σε μεγάλα κομμάτια. Σύμφωνα με τα στοιχεία, το θερμόμετρο στις 26/1/2011 έδειξε -22,6°C στις 03:20 τα ξημερώματα (+1,5°C μέγιστη το μεσημέρι την ίδια μέρα) και στις 27/1/2011 -23,7°C στις 06:20 το πρωί (+4°C μέγιστη).

Η δολίνη της Κεχρωτής οφείλει τις ακραίες τιμές ελάχιστων θερμοκρασιών και τις μακρές περιόδους παγετού σε ένα γνωστό και σύνθετο ατμοσφαιρικό φαινόμενο, τη **θερμοκρασιακή αναστροφή**.

Το θερμοκρασιακό σωστό, αν μπορούμε να το ορίσουμε έτσι, είναι οι περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο να έχουν χαμηλότερη θερμοκρασία από ό,τι περιοχές με χαμηλότερο υψόμετρο, πεδινές και παραθαλάσσιες. Όμως αυτό συμβαίνει υπό σωστές θερμοκρασιακές και κλιματολογικές συνθήκες, π.χ. (με συννεφιά το χειμώνα, με την ύπαρξη ανέμων, με τις βροχές και πόσο μάλλον με τα χιόνια όπου εκεί φαίνεται καθαρά η διαφορά υψομέτρου και θερμοκρασίας μαζί). Έτσι, λοιπόν για να δώσουμε έναν ορισμό, **θερμοκρασιακή αναστροφή λέγεται το φαινόμενο κατά το οποίο η θερμοκρασία του αέρα αυξάνεται μειώνεται όπως συμβαίνει κανονικά**.

Κανονικά, η θερμοκρασία του αέρα ελαττώνεται όσο απομακρύνεται κανείς από την επιφάνεια της Γης προς την τροπόσφαιρα. Ο

ρυθμός μείωσης ποικίλλει, ωστόσο ένας αποδεκτός ρυθμός είναι περίπου 6,5°C ανά χιλιόμετρο (αυτό καλείται κανονική ή κατακόρυφη θερμοβαθμίδα ή normal lapse rate). Οι θερμότερες μάζες αέρα έχοντας μικρότερη πυκνότητα, έχουν την τάση να κινούνται προς μεγαλύτερα υψόμετρα, μέχρι να συναντήσουν αέριες μάζες με περίπου ίδια χαρακτηριστικά θερμοκρασίας και πυκνότητας. Το αντίστροφο συμβαίνει με τις ψυχρότερες μάζες, οι οποίες όντας «βαρύτερες» παραμένουν σταθερές. Οι θερμές μάζες στα υψηλότερα στρώματα ψύχονται και αντικαθίστανται από θερμότερες μάζες από κοντύτερα στην επιφάνεια του εδάφους, εξασφαλίζοντας έτσι «φυσική κυκλοφορία» του αέρα.

Σε περίπτωση όμως που έχουμε κοντά στο έδαφος ψυχρότερο αέρα από ό,τι σε ψηλότερα στρώματα, οδηγούμαστε σε μια σταθεροποιημένη κατάσταση, και δεν έχουμε κίνηση των αερίων μαζών. Αυτό είναι μια απόκλιση από την κανονική κατάσταση και καλείται θερμοκρασιακή ή θερμική αναστροφή. Πάνω από το στρώμα της αναστροφής, ο αέρας ψύχεται κανονικά αυξανόμενου του υψομέτρου.

Θερμοκρασιακή αναστροφή μπορεί να υπάρξει με διάφορους τρόπους. Ο πρώτος μπορεί να συμβεί σε μία καθαρή νύχτα, όταν το έδαφος ακτινοβολεί θερμότητα με υψηλό ρυθμό. Σε περίπτωση που ο αέρας είναι καθαρός, τότε μπορεί ο αέρας κοντά στο έδαφος να είναι ψυχρότερος από αυτόν σε υψηλότερα στρώματα. Ένας άλλος τύπος αναστροφής, προκαλείται μέσω μιας οριζόντιας εισροής ψυχρού αέρα, όπως για παράδειγμα η θαλασσινή αύρα σε μια παράκτια περιοχή. Τέλος, ένας τρίτος τύπος αναστροφής, λαμβάνει χώρα τη νύχτα σε κοιλάδες, όταν κρύος αέρας ρέει από τις πλαγιές προς τον πυθμένα της κοιλάδας λόγω βαρύτητας. Ο αέρας εκεί είναι ψυχρότερος

από ό,τι υψηλότερα. Γενικότερα, ανάλογα με τις συνθήκες μπορεί να υπάρξουν και άλλοι τύποι αναστροφής. Ο τελευταίος τύπος αναστροφής εμφανίζεται και στις δολίνες του Μαίναλου, όπου η ξεχωριστή γεωμορφολογία τους εμποδίζει την ανάμιξη των αερίων στρωμάτων και η θερμοκρασία στο εσωτερικό τους πέφτει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ιδιαίτερα όταν επικρατούν ασθενείς άνεμοι και ο ουρανός είναι ανέφελος.

Παρόμοιες συνθήκες θερμοκρασιακής αναστροφής παρατηρούνται καθημερινά σε πολλές περιοχές της χώρας μας, συμπεριλαμβανομένης και της Αττικής. Ο συνδυασμός ξαστεριάς, άνοιχας και υγρασίας, μπορεί να οδηγήσει σε αρκετά χαμηλές θερμοκρασίες σε περιοχές όπου χαρακτηρίζονται από την ηπειρωτικότητα τους και το ιδανικό υψόμετρο για την δημιουργία συνθηκών αναστροφής. Βέβαια αυτό το φαινόμενο εμφανίζεται σε συνθήκες καλοκαιρίας όπου παρατηρούνται οι παραπάνω παράγοντες που αναφέραμε.

Πηγές: meteoclub.gr
weather-in-greece.gr
espressonews.gr
Συντάκτης: Hiking Experience

Οι δολίνες είναι φυσικοί σχηματισμοί που δημιουργούνται σε ορεινές περιοχές λόγω καταβύθισης του εδάφους και έχουν το χαρακτηριστικό ότι περικλείονται από υψηλότερες ράχες, οι οποίες τις απομονώνουν από την ατμοσφαιρική κυκλοφορία και τις προστατεύουν από τους ανέμους.

Ενας τέτοιος σχηματισμός υπάρχει και στο Μαίναλο, ανάμεσα στη Βυτίνα και την κορυφή Τζελάτι (1.868 μέτρα). Η δολίνη της Κεχρωτής έχει συνολική επιφάνεια περίπου 400 στρέμματα, και βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 1.600 μέτρων και περικλείεται από ράχες ύψους 1.700-1.800 μέτρων.

Ο συνδυασμός του υψομέτρου με το ξεχωριστό ανάγλυφο δίνει στη δολίνη της Κεχρωτής μοναδικά θερμοκρασιακά χαρακτηριστικά, όπως αποδεικνύεται και από τα στοιχεία του αυτόματου μετεωρολογικού σταθμού που έχει εγκατασταθεί στην περιοχή.

Στις 17/1/2012, ο σταθμός κατέγραψε την εξωπραγματική ελάχιστη θερμοκρασία των **-35,3°C**,

δὴ η θερμοκρασία παραμένει υπό το μηδέν καθ' όλη τη διάρκεια του 24ωρου.

Θερμοκρασίες... ψυγειοκαταψύκτη επικρατούν και κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και της άνοιξης. Για παράδειγμα, τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2011 το θερμόμετρο στη δολίνη της Κεχρωτής έπεσε έως τους -2,6°C, -16,3°C και -17,9°C αντίστοιχα, ενώ τον Μάρτιο, τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2014 οι ελάχιστες τιμές που καταγράφηκαν ήταν -13,9°C, -10,5°C και -6,1°C, αντίστοιχα.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακά είναι τα στοιχεία που αφορούν τις ελάχιστες θερμοκρασίες που παρατηρούνται το καλοκαίρι. Από το 2011 έως και το 2014 δεν υπήρξε θερινός μήνας (με εξαίρεση τον Αύγουστο του 2012) που να μη σημειώθηκε παγετός! Για παράδειγμα, τον Ιούνιο του 2013 η θερμοκρασία έπεσε έως τους -4,5°C και τον Αύγουστο του 2014 έως τους -3,2°C. Εξυπακούεται ότι οι παραπάνω τιμές κατα-

Η γοητεία του εφήμερου

*Τα άνθη αυτού του κήπου είναι τόσο ταπεινά
Φουντώνουν σε άνουδρη άμμο
Ρόδινα σ'αρκαίαν
μουμπούκια
Σ'εξογκωμένους βολβώδεις
μίσχους.*

*Κι εκείνα τ'άλλα, ρόδινα κι αυτά,
στην άκρη της οδού
μαραίνονται λίγα λεπτά
αφού τα κόψεις.*

*Το είδωλο του αιώνιου
Το μόνο από σημάδι του
Είναι η φθορά.*

Βασίλειος Γ Μαργακός

Αγιασμός και ζωοθυσία στον «θεμέλιο λίθο» του κάθε νέου οικοδομήματος, σταυρός και «φλάμπουρα» στο τέλος της κατασκευής του

Βασίλειος Κων/ντή Σχίζας

Πρόκειται για συνήθειες των Ελλήνων από την αρχαιότητα. Οι τελετές θεμελίωσης ενός

κτίσματος εκτός από τον μαγικοθηρησκευτικό χαρακτήρα τους, σχετίζονταν και με θυσίες ζώων ή και ανθρώπων οι οποίες με το πέρασμα των χρόνων έγιναν συμβολικές. Με το αίμα τού θυσιάζομένου ζώου ράντιζαν τον «θεμέλιο λίθο» του οικοδομήματος που θα έχτιζαν ευελπιστώντας πως με το αίμα θα έχει σταθερότητα.

Η πανάρχαια ανθρωποθυσία σώζεται στη σύγχρονη λαϊκή παράδοση, όπως π.χ. αναφέρεται χαρακτηριστικά στο δημοτικό τραγούδι «Της Άρτας το Γιούφουρι», όπου κατά το χτίσιμο το γεφύρι δεν στέριωνε, γκρεμιζόταν συνεχώς και για να στεριώσει θυσιάσαν στη θεμελίωση τη γυναίκα του πρωτομάστορα.

Οι θυσίες και το αίμα παρέμειναν από εκείνα τα χρόνια και τα βλέπουμε στη σύγχρονη ελληνική παράδοση, κατά τη θεμελίωση ενός νέου οικοδομήματος όπου θυσιάζουν ένα κόκορα ή άλλο ζώο και με το αίμα του ραντίζουν τον «θεμέλιο λίθο» ή «ακρογωνιαίο λίθο» (αγκωνάρι).

Από το αναμνηστικό ανώνυμο τευχίδιο του Σερβαίου απόμαχου της μαστορίας (μαστορικής βιομηχανικής διαδικασίας και δραστηριότητας), Ηλία Παγκράτη του Αγγελή, παίρνουμε βασικά στοιχεία και πάνω σ' αυτά τα ενθυμήματα, «ψάχνοντας» σε περισσότερο βάθος συμπληρώνουμε το μικρό σημείωμά μας και το παραδίδουμε στους νεώτερους με την πεποίθηση ότι αποτελεί (εμπεριέχει) στοιχεία της πολιτιστικής λαϊκής κληρονομιάς μας, προερχόμενα από ζωή και τη δράση των μαστόρων μας του παρελθόντος.

Όταν οι σύγχρονοι μαστορες (μαστόροι = κρέκονες στη γλώσσα των Λαγκαδινών, των Σερβαίων και άλλων Γορτυνίων μαστόρων), τελείωναν τα θεμέλια του οικοδομήματος οπότε θα άρχιζαν το χτίσιμο, προσέβαιναν σε μια εθμική παράχαια «τελετουργία». (Σύγχρονους μαστόρους εδώ λέμε εκείνους τους χτίστες/πετράδες που «μαστόρευαν» ως το τέλος του προηγούμενου αιώνα και προ πάντων τους πιο παλιούς από αυτούς με δράση ως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα).

Ο ιδιοκτήτης (κερές στη συνθηματική γλώσσα τους), είχε προετοιμάσει τα δέοντα (ότι έπρεπε). Τοποθετώντας οι κρέκονες τον «ακρογωνιαίο λίθο» (αγκωνάρι), στο θεμέλιο, ο ιερέας τελούσε αγιασμό ψάλλοντας μεταξύ άλλων: «Ο Θεός ο παντοκράτωρ, ο ποιήσας τον ουρανόν εν συνέσει, και θεμελιώσας την γην επί την ασφάλειαν αυτής, ο κτίστης και δημιουργός των απάντων, έπιδε επί τον δούλον σου (όνομα ιδιοκτήτη) τον ελόμενον, εν τω κράτει της ισχύος

σου, εγείρει οίκον εις κατοικίαν, και τω κτίσματι αυτόν ανεγείρει. Έδρασον αυτόν (τον οίκον) επί την στερεάν πέτραν, ην κατά την σην θείαν εν Ευαγγελίοις φωνήν, ουκ άνεμος, ουχ ύδωρ, ουχ έτερόν τι καταβλάψαι ισχύσει ευδόκησον αυτόν εις τέλος αχθήναι, και τους εν αυτώ μέλλοντας κατοικείν, εκ πάσης επιβουλής του αντικειμένου ελευθέρωσον. Ότι σον το κράτος, και σου εστιν η βασιλεία, και η δύναμις, και η δόξα, του Πατρός...».

Τότε ο κερές (αφεντικό), οι συγγενείς, οι φίλοι και οι παρευρισκόμενοι έριχναν στα θεμέλια του υπό κατασκευή οικοδομήματος (για να είναι καλορίζικο = καλότυχο), νομίσματα τα οποία στο τέλος τα έπαιρναν οι μαστόροι. Καμιά φορά άφηναν ένα κέρμα εκεί κάτω από το θεμέλιο αγκωνάρι.

Αμέσως μετά ο πρωτομάστορας θυσίαζε (έσφαζε) ένα ζώο, συνήθως κόκορα (κοκόρι/πειτεινό) και με το αίμα του ράντιζε το αγκωνάρι. Αν ο ιδιοκτήτης είχε οικονομική ευμάρεια ίσως να πρόσφερε για τη «ζωοθυσία» στη θεμελίωση του σπιτιού του, μεγαλύτερο ζώο, αρνί ή σπανιότερα κατσίκι.

Αυτές τις «έξτρα προσφορές» όπως και άλλες τις οποίες θα αναφέρομε στη συνέχεια, τις μοιράζονταν οι μαστόροι γι' αυτό και μηχανεύονταν τρόπους (προετοιμάζαν τον κερέ) να είναι πλουσιοπάροχο «για το καλό του σπιτιού, για να είναι καλορίζικο και να στεριώσει! Αλλιώς...».

Αυτές οι συνήθειες ήσαν ασυμβίβαστες μεταξύ τους με την εξής έννοια. Η εκκλησία η οποία τελούσε τον αγιασμό με τον ιερέα δεν ήταν δυνατός να δεχθεί την παγανιστική «δοξασία» που ήθελε το αίμα του ζώου για να στεριώσει το νέο κτίσμα. Όμως το ανεχόταν γιατί έβλεπε πως ήταν ένα κατάλοιπο από την αρχαιότητα και κανέναν δεν πίστευε πραγματικά ότι με το αίμα του κόκορα θα στέριωνε το οικοδόμημα.

Στην αρχαιότητα η θυσία του ζώου ήταν ιερή πράξη προς τιμή ενός Θεού και η ευμένεια του Θεού επιτυγχάνετο με την κατανώση του κρέατος από τους θυσιαστές (τους θύτες)! Οπωσδήποτε δεν ήταν θαυματουργική διαδικασία, αναφέρει ο καθηγητής Λαογραφίας Γεώργιος Αικατερινίδης. Και στη σύγχρονη εποχή το αίμα με τη ζωοθυσία, στα θεμέλια της οικοδομής, αποσκοπούσε κατ' ουσία στο καλό φαγοπότι από τους κρέκονες. Γι' αυτό δεν έβλαπτε κανέναν, αλλά μάλλον... ωφελούσε!

Μετά την αρχική συμφωνία (δηλαδή το κλείσιμο της δουλειάς), του πρωτομάστορα με τον ιδιοκτήτη (αφεντικό ή κερές συνθηματικά), και κατά τις ημέρες διάνοιξης των θεμελίων της οικοδομής, οι κρέκονες άρχιζαν τα **μανταρώματα** στον κερέ, δηλαδή εμπαιγμό με καλυμμένες φιλοφρονήσεις, το «δούλεμα» κοινώς!

-Αύριο αφέντη που θα βάλουμε

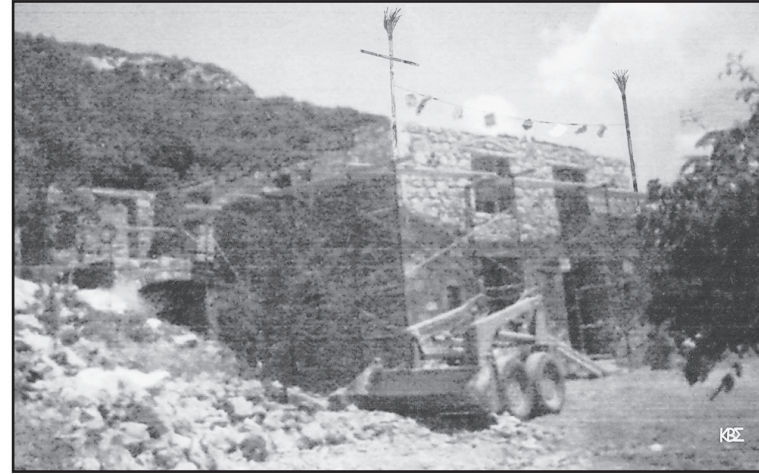
το θεμέλιο λίθο κανόνισε ότι χρειάζεται.

-Μαστόροι εγώ δεν ξέρω, εσείς να μου πείτε τι να κάνω.

-Ε, τα συνηθισμένα. «Ματώματα, ασημώματα, του παπά τα δικαϊώματα».

-Ε, έχουμε έναν κοκόρι.

-Γι' άκου τι λέει. Αερικό πράμα; Ποτέ! Να πας να βρεις ένα αρνι καλό, «μαλαήμικο πράμα». (Δηλα-

Φωτό Διακρίνεται ο σταυρός και τα «φλάμπουρα», στο τελευταίο σπίτι που χτίστηκε στον Σέρβου το 1998, ιδιοκτησίας του Γιάννη Παναγόπουλου του Παναγή.

δή μαλακό, ήρεμο σε αντίθεση με το κατσίκι που πηδάει, είναι ζωηρό και με τα κέρατά του μοιάζει σαν το διάβολο!)

-Καλά σου λέει (πετάχτηκε η κότενα, η νοικοκυρά). Θα σφάξουμε εκείνο το αρνι που έχουμε κρατήσει για κριάρι. Μια φορά φτιάχνουμε σπίτι.

-Αυτό θα πει μυαλωμένη γυναίκα! απαντάει ο κρέκονας.

Άρχιζε τέλος πάντων το χτίσιμο της οικοδομής και στην πορεία διαδραματιζόνταν διάφορα περιστατικά μεταξύ των μαστόρων, του κερέ, και των κυράδων (κότενες), τα οποία επέβαιναν πάντοτε προς όφελος των μαστόρων! Π.χ. κοινοβάριαζαν, δηλαδή ενέπαιζαν κατά την επτανησιακή έκφραση, οι κρέκονες την κότενα και της έλεγαν:

-Κυρά αν ξεκινήσει κάποιος από εδώ τώρα που είναι η ώρα του κολατσιού, θα φθάσει στην Καλαμάτα; (Εργάζονταν σε κάποιο χωριό της Μεσσηνίας (Μεσσηνίας).

-Το κολατσιό μαστορη είναι τώρα και η Καλαμάτα είναι μια ημέρα δρόμος.

-Ε, τότε αφού το κολατσιό είναι τώρα, γιατί δεν κολατσίζουμε;

Έτσι προκαλούσε ο κρέκονας το ενδιαφέρον/υποχρέωση στην κότενα (αφεντικίνα) να ετοιμάσει και προσφέρει το κολατσιό. (Κολατσιό είναι το φαγητό μεταξύ δύο γευμάτων).

Ένας άλλος κρέκονας έβαλε το μαστορόπουλο (το παιδί) να κλαίει. Το άκουσε η κότενα και του λέγει:

-Γιατί κλαίει το παιδί μαστορη;

-Χάστο (να χαθεί) που να του πάρει ο διάβολος τη μάνα. Θυμήθηκε τη μάνα του και θέλει λαλάγια (τηγανίτες).

-Και γι' αυτό το χτυπάτε; Θα του φτιάξω εγώ.

-Ε, αφού θα κάνει τη φασαρία, φτιάξε και για μας πέντε-έξι για τη λιγούρα.

Η κότενα αφού έφτιαξε τις τη-

γανίτες, φώναζε τους μαστόρους να κατέβουν από τη σκαλωσιά για να τις φάνε. Όταν άρχισαν να τρώνε πλησίασε μια **κάπιαρη**, (είναι η γάτα στα κρεκονίστηκα). Τότε ο κρέκονας της δίνει μια κλωτσιά λέγοντας:

-Τσιάτ, μου ήρθες και συ σαν παγούρι με ρακί.

-Συγγνώμη μαστορη, ξέχασα τη ρακί, **είπε η κυρά (η κότενα)**.

και οι άλλοι παραβρισκόμενοι, για τα καλορίζικα και κατά κάποιον τρόπο ως ευχαριστία στον πάντων Κτίστη αλλά και στους χτίστες μαστόρους! Οι κερέδες (αφεντικά) πρόσφεραν, από ντροπή, τα περισσότερα και ανάλογα του αριθμού των κρεκόνων. Όλα αυτά τα δώρα που ανέμιζαν πάνω στο τελειωμένο οίκημα, οι κρέκονες τα έλεγαν φλάμπουρα.

Σε επόμενο χρονικό διάστημα τα μοιράζονταν οι μαστόροι. Σχετικά με αυτή τη μοιρασιά έχουν καταγραφεί διάφορα περιστατικά τα οποία θα άξιζε να αναφερθούν για να μη ξεχαστούν και μένουν στη λησμονιά. Ας ελπίσουμε να το κάνουμε μια άλλη φορά.

Τα «ματώματα, ασημώματα και του παπά τα δικαϊώματα», προσπάθησαν να εφαρμόσουν οι κρέκονες το 1998 στο τελευταίο σπίτι που οικοδομήθηκε στο χωριό Σέρβου της Γορτυνίας, του ιδιοκτήτη Γιάννη Παναγόπουλου του Παναγή. Μάταια όμως. Οι καιροί παρήλθαν και αυτά τα έθιμα... εξαλείφονται! Σημειώνεται πως ούτε μαστόροι υπήρχαν στο «σχεδόν εγκαταλειμμένο» (Έτσι δείχνει τη χειμερινή περίοδο), μαστοροχώρι Σέρβου, που πριν την εσωτερική μετανάστευση στην 10ετία του 1960 ήταν κεφαλοχώρι! Εκτός από τον ήδη εργολάβο Ηλία Παγκράτη, εργαζοταν ένας παλιός κρέκονας, ο Θεόδωρος Νταλιάνης από το Ρεκούνη (Λευκοχώρι) Γορτυνίας και ένας Αλβανός κάτοικος του Σέρβου ονόματι Idajet Bardho (Μήτσο τον αποκαλούν στο χωριό). Συγκεντρώθηκαν κάποια μαντήλια και διάφορα άλλα και μερικά από αυτά, τα κρέμασε σαν τα φλάμπουρα στο ράμμα μεταξύ του σταυρού και της τάβλας ο Ρεκουναίος μαστρο-Θοδωρής!

(Προαναφέρθηκαν μερικά περιστατικά τα οποία συνέβαιναν από τους μαστόρους (κρέκονες), χωρίς βέβαια αυτά να αποτελούν γενικό κανόνα για όλους. Κάθε μπουλουκι είχε τα δικά του παρόμοια ευτράπελα! Στο σημείωμά μας μεταφέρουμε την εν γένει κατάσταση όπως τη διαμόρφωσαν οι μαστόροι μακριά στα ταξίδια τους, στην μαστοριά!).

Όλες οι παραδόσεις σιγά σιγά χάνονται ή εκφυλίζονται. «Φεύγουν» ένας ένας και οι μαστόροι μας! Οι σύγχρονοι «μεταλλάχτηκαν» και από μαστόροι/πετράδες (κρέκονες) έγιναν... οικοδόμοι της Αθήνας! Τη μεγάλη πολιτιστική-λαϊκή-παραδοσιακή κληρονομιά που μας άφησαν, ας την αναδείξουμε.

Ας στήσουμε αναμνηστική στήλη του Σέρβου (χωρίς ονόματα) για να τους θυμόμαστε!

Tra! lala
— perfumes-accessories-gift —
Πατησίων 112 Αθήνα, Τηλ: 2108221896
Tra! la la smells_like_tralala

Τα Οικονομικά μας

ΓΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Α) ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
1) Αρ. Λογ. 6014-040030-371
2) IBAN: GR 5001710140006014040030371
Β) ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΛΦΑ
1) Αρ. λογ.: 151-002101-091057
2) IBAN: GR 9701401510151002101091057

Έσοδα από 5.10.2019 μέχρι 23.1.2020		
Απόδ.	Συνδρομητής	Ποσό
34	ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ	10
48	ΒΕΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	30
41	ΒΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	20
8	ΒΕΡΓΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚ.	30
1	ΒΕΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚ	20
2	ΒΕΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΩΑΝ.	20
42	ΒΕΡΓΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΔΗΜ.	20
7	ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ.	5
70	ΓΚΑΓΚΑ-ΜΠΟΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑ Στη μνήμη Αγγελικής Κουτσανδρέα-Μπόρα	30
23	ΓΚΕΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΙΩΑΝ.	10
36	ΓΚΕΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝ.	10
6	ΓΚΟΥΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΩΝ.	20
66	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Στη μνήμη Δημητρίου Ρουσιά	50
67	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Στη μνήμη Ηλία Παπαγεωργίου	50
77	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Προσφορά για ημερολόγια.	20
35	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	30
39	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΙΤΗ	30
17	ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΘ	20
33	ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ	20
29	ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ ΤΟΥ ΔΗ- ΜΗΤΡΙΟΥ	20
71	ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΙΩΑΝ.	40

15	ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ ΣΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΓ.	20
51	ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΦΩΤΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝ.	20
78	ΚΟΥΚΟΥΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	30
28	ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΝΙΚ.	20
50	ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩ- ΝΙΟΥ	40
38	ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	20
45	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑ	10
37	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	30
5	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚ.	30
44	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑ	10
52	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ	20
16	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΟΥ ΧΡ.	10
22	ΛΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ	20
27	ΛΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔ.	10
75	ΜΑΝΤΑ-ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΝΤΙΝΑ	40
4	ΜΑΡΑΓΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΧΡ.	20
26	ΜΑΡΑΓΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	50
53	ΜΠΟΡΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	20
18	ΜΠΟΡΑΣ ΗΛΙΑΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝ.(ΝΤΟΡΟΣ)	100
54	ΜΠΟΥΡΝΑ - ΝΤΑΒΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	50
43	ΜΠΟΥΡΝΑΣ ΝΙΚΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ.	20
25	ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ	20
19	ΠΑΓΚΡΑΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚ.	20
30	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΙΚ.	10
31	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	10
32	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΝΙΚ.	20
10	ΠΙΤΤΑ ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΝ.	20
12	ΣΤΡΙΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΗ	30
14	ΣΤΡΙΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ	25
21	ΣΧΙΖΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	10
47	ΣΧΙΖΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝ.	20
20	ΣΧΙΖΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ	10
40	ΣΧΙΖΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝ.	20
74	ΣΧΙΖΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ	30
9	ΣΧΙΖΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚ	20

13	ΣΧΙΖΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ	20
24	ΣΧΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝ.	100
49	ΣΧΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ	20
68	ΣΧΙΖΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣ.	50
69	ΣΧΙΖΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣ. Στη μνήμη της μητέρας του Φωτεινής Β.Σχίζα	50
3	ΣΧΙΖΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ.	60
11	ΤΡΟΥΠΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΝΙΚ.	20
46	ΤΣΙΚΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ	10
55	ΜΑΡΙΝΑ ΣΤΡΙΓΚΟΥ ΑΡΒΑΝΙΤΗ	50
	ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΜΠΟΡΑΣ Εις μνήμη Γεωργίου Ι. Μπόρα, Βασιλείου Σχίζα, Παρασκευά Ι. Λιατσόπουλου	50
73	ΒΕΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Για τα τραπέζια,	200
72	ΡΟΥΣΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ- ΚΑΓΙΟΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Για τραπέζοκαθίσματα	40
76	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜ Για τραπέζοκαθίσματα	100
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ	2100
	Εξοδα από 5.10.2019 μέχρι 23.1.2020	
	ΓΚΑΛΝΤΗΡΑΓΑΣ (Τυπογραφείο Εφημερίδας)	318
	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	330
	ΔΕΗ ΟΚΤΩΒΡ. & ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	92
	ΕΝΦΙΑ	200,59
	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΤΑΛΟΣ	300
	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ	57,3
	ΜΠΛΟΚ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ	5,4
	ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ	159,01
	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ	620
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	0,6
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	1,5
	Εξοδα φύλαξης λογ/σμού από Τράπεζα Πειραιώς	30
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	2114,4
	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ	
	Προηγούμενο υπόλοιπο	6933
	Συν εισπράξεις	2100
	Μείον πληρωμές	2114,4
	ΝΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 23.1.2020	6918,6

Ο Πρόεδρος Ο Ταμίας
Νεκτ. Κωνσταντόπουλος Παναγιώτης Παγκράτης

Ο αγνοούμενος και τα ...συχάρικια

Σέρβου, καλοκαίρι 1941

Γερμανική κατοχή με πολύ φτώχεια και δυστυχία στο χωριό και όλους τους πατριώτες να θρηνούν τα πέντε παλληκάρια που σκοτώθηκαν στον πόλεμο του 1940 και τα τρία αδέρφια (Σχίζαίους) που σκοτώθηκαν στον Άρα-ξο, από το βομβαρδισμό των Ιταλών.

Εκτός από τους 8 αυτούς νεκρούς είχαμε και 2 ακόμη αγνοούμενους:

*Τον Χρήστο Ν. Τρουπή, (γιό του Καλπακίδη), που δεν γύρισε ποτέ και

*Τον αειμνήστο Γεώργιο Β. Σουλελέ, που όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την Κρήτη, ήταν εκεί στρατιώτης και αιχμαλωτίστηκε για μερικούς μήνες και κανείς δεν γνώριζε αν ζούσε, ή αν σκοτώθηκε πολεμώντας τους κατακτητές.

Το σπίτι του Σουλελέ ήταν στο κάτω μέρος του χωριού,

δίπλα στο δικό μας και βλεπόμαστε κάθε μέρα. Η μάνα του, η αειμνήστη θεία Δημήτρω, ήταν χήρα πολλά χρόνια και αγωνιζόταν να αναθρέψει τέσσερα παιδιά (το Γιώργη, την Κανέλα, την Αφροδίτη και τον Δημήτρη). Ο πιο μεγάλος ήταν ο Γιώργης, είκοσι πέντε ετών, και αυτός ήταν το στήριγμά της, η απαντοχή της. Σε αυτόν βασιζόταν για να παντρεύει τα δύο κορίτσια και να βοηθήσει τον Δημήτρη, που τότε ήταν 10-12 χρόνων. Όμως, της τον πήραν στον πόλεμο και τώρα ήταν αγνοούμενος!

Κάθε μέρα, η θεία Δημήτρω συζητούσε, τότε με τη μάνα μου, τότε με τη γιαγιά μου (χήρα κι αυτή που είχε χάσει τον παππού μου στον Α' παγκόσμιο πόλεμο το 1918), έκλαιγε και κακοπαθειόταν η άμοιρη για την κακή της τύχη και το κακό που τους βρήκε.

Πρέπει να ήταν Αύγουστος του 1941. Ο πατέρας μου με τη μάνα μου κι εγώ (τετράχρονος τότε), είμασταν στο χωράφι μας πάνω από τη βρύση στο Σουλινάρι, λίγο έξω

από το χωριό (στο ανατολικό μέρος) και κάναμε διάφορες αγροτικές δουλειές (τα παιδιά τότε τα έπαιρναν από μικρά οι γονείς στα χωράφια).

Κάποια στιγμή βλέπουμε απέναντι στον «τσιούμπι» να έρχεται ένας άντρας με αργά βήματα.

«Για κοίτα ρε Μήτσιο, λέει η μάνα μου, ποιος νάναι αυτός;».

Ο πατέρας μου σήκωσε τους ώμους του και κοιτάζε επίμονα να δει ποιος ήταν.

Σε λίγο πλησίασε ο άντρας και είδαμε πως ήταν ο αγνοούμενος, ο Γιώργης ο Σουλελέ.

Χαρές, χαρετούρες, καλωσορίσματα κλπ.

Ο πατέρας μου άρχισε να τον ρωτάει το φαντάρο, να μάθει για τις περιπέτειες του στον πόλεμο την αιχμαλωσία κλπ.

Η μάνα μου δεν έχασε καιρό, μας άφησε και έφυγε τρέχοντας να πάει στο σπίτι της θείας Δημήτρω να της πει το ευχάριστο νέο και να της πάρει τα ...«συχάρικια».

Η χαρά της θείας Δημήτρω δεν περιγράφεται, όπως μας έλεγε μετά η μάνα μου. Έκλεγε και ευχαριστούσε το θεό που γύρισε ο γιός της ζωντανός και δεν θρήνησε, όπως θρήνησε τον άντρα της...

Σε όλη της τη ζωή, η αειμνήστη θεία, όταν συναντιόταν με τη μάνα μου, όλο αυτό συζητούσε... Μεγάλος καημός. Αιώνια της η μνήμη.

Μακριά από τον ήλιο

Η πληγωμένη μέρα ανοίγει τα βλέφαρα,
το σκοτάδι χαμηλώνει το σπαθί του,
ο πόνος που δεν κουβεντιάζεται πνίγεται
στα βουνά,
γίνεται ένα με το πέλαγο η κραυγή του,
μια κοπέλα με το αίμα της ποτίζει γαρίφαλα λευκά,
μιας γυναίκας το αίμα το ρουφάει η πέτρα,
σε έναν κόσμο ολοκόκκινο από γαρίφαλα και πέτρα,
το δάκρυ εξακολουθεί τον περίπατό του,
και η βελόνα στην καρδιά τον γδέρνει συθέμελα.

Αγνώ

Υ.Σ. Αφιερωμένο σε κάθε γυναίκα που υφίσταται οποιαδήποτε μορφή βίας.